

Informe 37/1997-D

**Tunel del Cadí, Societat
Anònima Concessionària**

Exercici 1997

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

Sindicatura de Comptes
de Catalunya

La secretària general

M. ÀNGELS BARBARÀ i FONDEVILA, Secretària General de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que el dia 14 de setembre de 1999, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del Síndic major, Sr. Ferran Termes i Anglès, amb l'assistència dels síndics Srs. Manuel Cardeña i Coma, Josep M. Carreras i Puigdengolas, Marià Nicolàs i Ros, Jordi Petit Fontserè, Manuel Barrado i Palmer, i Xavier Vela i Parés, actuant-hi com a secretària, la secretària general de la Sindicatura, Sra. M. Àngels Barbarà i Fondevila, i com a ponent el síndic Sr. Jordi Petit Fontserè, amb deliberació prèvia, s'acordà aprovar l'informe de fiscalització 37/1997-D relatiu al Túnel del Cadí Societat Anònima Concessionària, exercici 1997.

I perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del Síndic major.

Barcelona, 20 de setembre de 1999

Vist i plau
EL SÍNDIC MAJOR

ÍNDIX

ABREVIACIONS	7
1. INTRODUCCIÓ.....	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Objecte i abast material	9
1.1.2. Abast temporal i metodologia.....	9
1.2. INTRODUCCIÓ A LA SOCIETAT FISCALITZADA	10
1.2.1. Antecedents, constitució i naturalesa jurídica	10
1.2.2. Situació actual: Túnel del Cadí, SAC, empresa pública catalana	12
1.2.3. Objecte social	13
1.2.4. Altres activitats: minicentral hidroelèctrica.....	13
1.2.5. Òrgans de la Societat.....	14
1.2.6. Normativa bàsica aplicable.....	15
2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA	16
2.1. ESTATS FINANCERS	16
2.2. NOTES AL BALANÇ DE SITUACIÓ.....	19
2.2.1. Despeses d'establiment.....	20
2.2.2. Immobilitzacions immaterials.....	20
2.2.3. Immobilitzacions materials	20
2.2.4. Immobilitzacions financeres	23
2.2.5. Despeses a distribuir en diversos exercicis	24
2.2.6. Deutors	25
2.2.7. Tresoreria i inversions financeres temporals	26
2.2.8. Fons propis.....	27
2.2.9. Ingressos a distribuir en diversos exercicis.....	29
2.2.10. Provisions per a riscos i despeses.....	30
2.2.11. Creditors a curt i llarg termini per deutes amb entitats de crèdit.....	32
2.2.12. Emissions d'obligacions i altres valors negociables a curt i llarg termini	32
2.2.13. Creditors comercials i altres deutes no comercials	33
2.2.14. Administracions públiques	35
2.3. NOTES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	35
2.3.1. Import net de la xifra de negocis.....	35
2.3.2. Altres ingressos d'explotació.....	36
2.3.3. Despeses de personal.....	37
2.3.4. Altres despeses d'explotació	39
2.3.5. Despeses i ingressos financers	41
2.3.6. Despeses i ingressos extraordinaris.....	42
2.3.7. Resultat de l'exercici	42

2.4.	FETS POSTERiors	42
2.4.1.	Venda de l'antiga seu social.....	42
2.4.2.	Aprovació de les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les societats concessionàries d'autopistes, túnels, ponts i altres vies de peatge	43
3.	FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	43
3.1.	LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ	43
3.2.	LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE CAPITAL	46
4.	FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT	47
4.1.	CONTRACTACIÓ	47
4.1.1.	Legislació aplicable	48
4.1.2.	Procediments emprats per Túnel del Cadí, SAC	48
4.1.3.	Treball realitzat.....	48
4.1.4.	Conclusions	50
5.	FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ	50
5.1.	FACTORS CONDICIONANTS	51
5.2.	LA REESTRUCTURACIÓ DE LA SOCIETAT.....	53
5.2.1.	El Pla d'integració	53
5.2.2.	Els efectes de la reestructuració: evolució del Compte de pèrdues i guanys.....	56
5.3.	EL PLA ECONOMICOFINANCER (PEF).....	57
5.3.1.	El PEF com a document legal de planificació	57
5.3.2.	Evolució dels PEF.....	58
5.3.3.	Principals previsions del PEF vigent.....	59
5.3.4.	Grau de compliment del PEF	63
5.4.	ALTRES DOCUMENTS DE CONTROL DE GESTIÓ.....	64
5.4.1.	Introducció	64
5.4.2.	El Pla de gestió.....	65
5.4.3.	L'Informe d'exploració.....	65
5.4.4.	L'Informe mensual	66
5.4.5.	Conclusió	66
6.	CONCLUSIONS.....	66
7.	TRÀMIT D'ALLEGACIONS.....	68

ABREVIACIONS

AIE	Agrupació d'interès econòmic
BOICAC	Butlletí Oficial de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes
CUP	Catàleg d'utilitat pública
DOGC	Diari Oficial de Generalitat de Catalunya
DPTOP	Departament de Política Territorial i Obres Públiques
FECSA	Fuerzas eléctricas de Cataluña, SA
GISA	Gestió d'Infraestructures, SA
IBI	Impost sobre béns immobles
IMD	Intensitat mitjana diària
IPC	Índex de preus al consum
IRC	Impost renda capital mobiliari
IRPF	Impost sobre la renda de les persones físiques
ITP	Impost sobre transmissions patrimonials
IVA	Impost sobre el valor afegit
MPTA	Milions de pessetes
PAIF	Programa d'actuació, d'inversions i de finançament
PEF	Pla economicofinancer
PGC	Pla general de comptabilitat
SS	Seguretat Social
TABASA	Túnels i accessos de Barcelona, Societat Anònima Concessionària

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte i abast material

De conformitat amb la normativa vigent, aquesta Sindicatura de Comptes emet el present Informe de Fiscalització relatiu a Túnel del Cadí, SAC. L'abast d'aquest Informe és el següent:

- a) Anàlisi dels estats financers per tal de verificar que representen d'una manera fidel i veraç la situació patrimonial i financera de la societat, incloent-hi la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.
- b) Anàlisi de les liquidacions pressupostàries, així com l'avaluació de la seva correcta realització en termes econòmics i financers.
- c) Anàlisi del compliment de la legalitat que és aplicable a la Societat, tant des del punt de vista comptable, pressupostari i contractual com de funcionament.
- d) Avaluació del control intern i dels procediments emprats per la societat en la seva operativa comptable.
- e) Avaluació de la gestió de l'activitat de la Societat, concretament des que la Generalitat va passar a tenir la majoria del seu capital des de la darrera ampliació de l'any 1995, per la qual cosa Túnel del Cadí, SAC va passar a ser empresa pública.

1.1.2. Abast temporal i metodologia

1.1.2.1. *Abast temporal*

Aquest Informe es refereix a l'exercici 1997, pel que fa a la fiscalització economicofinancera, tot i que, en certs aspectes, es fa referència a exercicis anteriors i posteriors, com ara per al fons social o l'evolució de les principals dades econòmiques. Pel que fa a la fiscalització de la legalitat i de la gestió, es fa també referència a exercicis anteriors i posteriors al 1997.

1.1.2.2. Metodologia

Les proves realitzades, de compliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat sobre la informació economicofinancera i els preceptes legals que són d'aplicació a la Societat, d'acord amb les normes d'auditoria pública generalment acceptades.

1.2. INTRODUCCIÓ A LA SOCIETAT FISCALITZADA

1.2.1. Antecedents, constitució i naturalesa jurídica

La Societat es va constituir com a societat anònima el 26 de juny de 1968, d'acord amb la legislació espanyola i sota la denominació social de Promociones Pirenaicas, SA. Posteriorment va canviar la seva denominació per la de Túnel del Cadí Concesionaria del Estado, SA.

Túnel del Cadí, Societat Anònima Concessionària (Túnel del Cadí, SAC) és l'empresa mercantil titular de la gestió en règim de peatge del servei de construcció, conservació i explotació del Túnel del Cadí i els seus accessos, d'acord amb el que estableix el Decret 712/1973, de 22 de març, i el Decret 62/85, de 22 de febrer, aquest últim de la Generalitat de Catalunya.

Pel Decret 712/1973, de 22 de març, el Ministeri d'Obres Públiques atorgà a Promociones Pirenaicas, SA la concessió per a la construcció, conservació i explotació d'un Túnel en la Serra del Cadí, amb els seus accessos des de Bagà (Barcelona), Bellver (Lleida) i Alp (Girona), que completarà la carretera C-1411, de Manresa a Bellver.

Pel Reial decret 1943/1980, de 31 de juliol, es va traspasar a la Generalitat de Catalunya la totalitat de la carretera C-1411, de Manresa a Bellver, transferència que inclou la titularitat de concessions de variants d'aquesta via, per la qual cosa l'Administració de l'Estat va trametre a la Generalitat l'expedient referent a la concessió atorgada pel Decret 712/1973, de 22 de març, abans esmentat.

Mitjançant el Decret 367/1981, de 18 de setembre, la Generalitat de Catalunya assumí el caràcter d'Administració concedent i, consegüentment, l'exercici de les potestats administratives inherents, pel que fa a la concessió atorgada pel Decret 712/1973, de 22 de març, a Promociones Pirenaicas, SA, per construir, conservar i explotar un túnel a la serra del Cadí, amb els seus accessos des de Bagà, Bellver i Alp, que completa la carretera C-1411, de Manresa a Bellver, traspasada en la seva totalitat a la Generalitat pel Reial decret 1943/1980, de 31 de juliol. A la concessió també se li va designar un delegat del govern perquè

desenvolupés les funcions previstes en l'article 36 de la Llei 8/1972, de 10 de maig, de construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió.

Pel Decret 361/1982, de 17 de setembre, es prorroga fins al 8 de març de l'any 2019 el termini de la concessió del Túnel del Cadí, la reversió de la qual era prevista per al dia 11 d'abril de l'any 2013.

El Túnel i els seus accessos principals van ser posats en servei el 30 d'octubre de 1984.

El 30 de novembre de 1984 la Societat va presentar el Pla economicofinancer (PEF) tal com estableix la clàusula 47 del Plec de Clàusules generals adjunt al Decret 215/1973, de 25 de gener, pel qual s'aprova el plec de clàusules generals per a la construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió, i les Ordres del Ministeri d'Hisenda de 18 de maig i 7 de juny de 1976, sobre tractament fiscal de projectes economicofinancers de les societats concessionàries d'autopistes. Aquest PEF va ser aprovat pel Conseller d'Economia i Finances, mitjançant resolució de 18 de febrer de 1985.

El 22 de febrer de 1985, pel Decret 62/1985, la Generalitat de Catalunya va ampliar els termes de la concessió des de l'accés nord que finalitzava a Alp, fins a la intersecció amb la CN-152. Aquest nou tram va entrar en servei el 29 de novembre de 1985.

El Decret 106/1989, de 17 d'abril, modifica alguns aspectes de la concessió del Túnel del Cadí i accessos:

- aprova un nou Pla economicofinancer,
- modifica les tarifes inicials i la seva adaptació,
- prorroga fins al 8 de març de l'any 2023 el termini de la concessió del Túnel del Cadí i accessos, l'extinció de la qual estava prevista per al 8 de març de l'any 2019.

Com a conseqüència, es preveu l'ampliació del capital social en 3.500 MPTA, per deixar-lo fixat en 8.780 MPTA i, per a restablir l'equilibri economicofinancer de la concessió, alterat per la major inversió consegüent a les obres de l'ampliació del traçat de la concessió, la Generalitat de Catalunya atorga a Túnel del Cadí, en concepte de subvenció, la quantitat de 492,74 MPTA.

Posteriors ampliacions de capital van deixar el capital social a 31 de desembre de 1994 en 9.564,5 MPTA, dels quals la Generalitat de Catalunya posseïa el 24,47%.

Les tarifes de peatge són regulades pel Decret de concessió i la legislació complementària corresponent.

1.2.2. Situació actual: Túnel del Cadí, SAC, empresa pública catalana

Túnel del Cadí, SAC passa a ser empresa pública catalana en el moment de l'ampliació de capital de l'any 1995, quan l'empresa pública Gestió d'Infraestructures, SA (GISA) en subscriu una part important, seguint les instruccions de l'Acord de Govern de 18 d'abril de 1995. El capital social que, com s'ha dit en l'epígraf anterior, era de 9.564,5 MPTA a 31 de desembre de 1994, passa a ser de 17.583,95 MPTA després d'aquesta ampliació, xifra que s'ha mantingut fins a l'actualitat.

Amb aquesta ampliació de capital, la Generalitat de Catalunya passa a tenir la següent participació majoritària de Túnel del Cadí, SAC:

Accionista	Tipus de participació	%
Gestió d'Infraestructures, SA	Indirecta	39,0697
Generalitat de Catalunya	Directa	13,3083
TOTAL Participació directa i indirecta de la Generalitat		52,3780

Segons acord del Govern de la Generalitat de Catalunya de 12 de juny de 1996 i previ acord de la Junta General d'Accionistes de 6 de juny de 1996, es va modificar la denominació de la societat (Túnel del Cadí Concessionaria del Estado, SA) per l'actual (Túnel del Cadí, Societat Anònima Concessionària). Així mateix, es va traslladar el seu domicili social a Carretera de Vallvidrera a Sant Cugat, BV-1462, km 5,3 de Barcelona. Aquests acords es van formalitzar en escriptura pública l'11 de juliol de 1996.

A partir d'aquest moment, la Societat entra en un procés de reestructuració, els efectes principals del qual són la gestió integrada, que comporta: per una banda, l'aprofitament conjunt de certes despeses com ara les de direcció, les de serveis comuns, etc., i per una altra, el canvi de domicili i trasllat a les oficines de TABASA; el cessament de l'activitat de direcció d'obres que la Societat venia realitzant fins aleshores, i la disminució significativa de plantilla. Aquest procés s'analitza en el Capítol 5, referent a la fiscalització de la gestió de la Societat.

Amb data 30 de gener de 1997 la Societat va obtenir de la Conselleria de Política Territorial i Obres Públiques l'aprovació d'un nou Pla economicofinancer, que contempla la recuperació de les inversions realitzades incloent-hi les actualitzacions legals practicades i la cancel·lació del deute de la Societat basant-se en els actuals condicionants de la concessió (volum de trànsits i deutes, etc.). Aquest PEF és el que està vigent actualment.

1.2.3. Objecte social

La Societat té com a objecte social el derivat d'una concessió de l'Estat espanyol originalment fins al 8 de març del 2019 i ampliada posteriorment (per Decret 106/1989, de 17 d'abril) fins al 8 de març del 2023, per a la construcció, conservació i explotació, en règim de peatge, d'un túnel i dels seus accessos a la Serra del Cadí així com l'obtenció d'altres possibles concessions i activitats de projecció, promoció, desenvolupament, direcció, assessorament, execució i explotació de tot tipus d'obres, construccions i infraestructures viàries i de serveis. En concret, l'objecte social es regula en l'article 2 dels estatuts socials, i és el següent:

- a) L'exercici dels drets i compliment de les obligacions de la gestió de la concessió administrativa en els aspectes de construcció, conservació i explotació de l'itinerari del Túnel del Cadí i els seus accessos, podent realitzar tots els actes i contractes que calguin per a la correcta consecució del fi social.
- b) Es comprenen, formant part de l'objecte social, les activitats dirigides a l'explotació de les àrees de servei i instal·lacions complementàries que tendeixin a servir les necessitats de les concessions administratives obtingudes i que apareguin definides en els projectes aprovats per l'Administració.
- c) L'exercici dels drets i el compliment de les obligacions de la gestió de totes les altres concessions administratives de carreteres i autopistes de les quals fos titular o partícip. La projecció, promoció, desenvolupament, direcció, assessorament, execució i explotació de tot tipus d'obres, construccions i infraestructures viàries i de serveis. Les esmentades activitats podran ser desenvolupades per la Societat, totalment o parcialment de manera indirecta, mitjançant la titularitat d'accions o de participacions en Societats amb objecte idèntic o anàleg.

La durada de la Societat es troba limitada al període de la concessió. Finalitzat l'esmentat període la Societat deixarà de tenir personalitat jurídica i el túnel revertirà a la Generalitat de Catalunya sense compensació.

1.2.4. Altres activitats: minicentral hidroelèctrica

La Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental, per resolució de 15 d'abril de 1986, atorgà a la Societat la concessió d'un aprofitament d'aigües superficials del riu Gréixer, dins el terme municipal de Bagà, destinat a la producció d'energia hidroelèctrica.

Túnel del Cadí, SAC va sol·licitar l'ocupació temporal, per un termini de 30 anys, de 468,1 m² de la forest núm. 5 del CUP de la província de Barcelona

anomenada Cagallosa, Bac del Divis i Quervions, propietat de l'Ajuntament de Bagà i situada en el terme municipal, per a la instal·lació de la minicentral hidroelèctrica i les seves canonades. Per aquesta ocupació temporal Túnel del Cadí va abonar 248.067 PTA en concepte d'indemnització.

Del projecte de construcció de la central hidroelèctrica del riu Gréixer, de febrer de 1984, es desprenen els objectius previstos:

- Amb aquesta central hidroelèctrica, la Societat pretén proveir-se de tota l'energia elèctrica necessària per al bon funcionament de les instal·lacions del Túnel.
- Es pretenen 3 objectius: Obtenir un alt grau de seguretat enfront de qualsevol defecte en el subministrament energètic per part de la companyia elèctrica; aconseguir un estalvi econòmic pel fet de consumir energia autogenerada i, per últim, revertir a la xarxa l'energia sobrant en hores de baix consum, seguint l'esperit de la Llei de conservació de l'energia i de la política energètica de la Generalitat.

La venda de l'energia sobrant a FECSA genera cada any uns ingressos extraordinaris per a la Societat.

1.2.5. Òrgans de la Societat

L'article 14 dels estatuts socials estableix que els òrgans de la Societat són la Junta General d'Accionistes i el Consell d'Administració.

- a) Junta General d'Accionistes: Els articles 15 a 25 dels estatuts socials regulen el seu funcionament.
- b) Consell d'Administració: Els articles 26 a 28 següents regulen el funcionament i les atribucions del Consell d'Administració.

L'article 28 defineix la composició del Consell d'Administració. Així, el Consell d'Administració estarà integrat per un mínim de tres i un màxim de 20 membres. A més, del seu si s'elegiran el president, dos vicepresidents, un secretari i un vicesecretari, en el seu cas. El president també ho serà de la companyia.

Els membres del Consell són nomenats per la Junta General per un termini de 5 anys.

La composició del Consell d'Administració a 31 de desembre de 1997 és la següent:

Càrrec que ocupa	Nom de la persona	Accionista representat
- President	Vacant	
- Vicepresident 1r i Conseller Delegat	Sr. Rafael Villaseca Marco	
- Secretari:	Sr. Jordi Molins Amat	
- Vocals:	Sr. Alfons Ortuño Salazar	Generalitat de Catalunya
	Sr. Gaspar Puig Viladrich	Caixa d'Estalvis de Manresa
	Sr. Alfons Joan Aran Utset	Caixa d'Estalvis de Catalunya
	Sr. Ramon Fàbrega Sala	(*)
	Sr. Antoni Salamero Salas	(*)
	Sr. Josep Mussons Mata	(*)
	Sr. Bernardo Monclús Jurado	(*)
	Sr. Tomàs Muniesa Arantegui	(*)
	Sr. Jaume Amat i Curtó	(*)
	Sr. Arcadi Calzada Saavedra	(*)

(*) Vocals nomenats a títol personal

1.2.6. Normativa bàsica aplicable

- Llei 8/1972, de 10 de maig, de construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió (llevat dels apartats b) i c) de l'article 13 i de l'apartat b) de l'article 15, derogats).
- Decret 215/1973, de 25 de gener, pel qual s'aprova el plec de clàusules generals per a la construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió.
- Ordre de 18 de maig de 1976, sobre tractament fiscal de projectes economicofinancers de les societats concessionàries d'autopistes, complementada per l'Ordre de 7 de juny de 1976 (article 5 derogat per l'article 12 del Reial decret 3061/1979 que regula el Règim d'inversió empresarial).
- Ordre del Ministeri d'Hisenda, de 30 de juny de 1977, Pla general de comptabilitat de les societats concessionàries d'autopistes de peatge.
- Llei 11/1981, de 7 de setembre, de patrimoni de la Generalitat.
- Llei 4/1985, de 29 de març, de l'estatut de l'empresa pública catalana.
- Llei 25/1988, de 29 de juliol, de carreteres.
- Reial decret 210/1990, de 16 de febrer, d'autopistes de peatge. Procediment de revisió de tarifes.

- Llei 7/1993, de 30 de setembre, de carreteres, de la Generalitat de Catalunya.
- Decret legislatiu 9/1994, de 13 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya.
- Reial decret 1812/1994, de 2 de setembre, que aprova el Reglament general de carreteres.
- Reial decret 1052/1995, de 23 de juny, pel que es modifica la xarxa de carreteres de l'Estat.
- Lleis de pressupostos anuals de la Generalitat.
- Legislació mercantil general.
- Normativa fiscal general.

2. FISCALITZACIÓ ECONOMICOFINANCERA

2.1. ESTATS FINANCERS

Els comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC corresponents a l'exercici 1997, que comprenen el Balanç de situació a 31 de desembre, el Compte de pèrdues i guanys i la Memòria corresponents a l'exercici anual acabat en la referida data, han estat auditats per KPMG Peat Marwick Auditores, SL. L'Informe presenta una opinió favorable.

Tot i això, aquesta Sindicatura de Comptes ha realitzat, de manera complementària, altres proves i ha aplicat altres procediments necessaris en relació a certs aspectes que s'han considerat fonamentals per la materialitat del seu import, pel concepte que recullen o pel risc d'auditoria que suposen.

Val a dir que la fiscalització esmentada ha suposat que es revisin alhora aspectes economicofinancers i aspectes de procediment, de control intern i de legalitat.

A continuació es presenta el Balanç de situació a 31 de desembre de 1996 i de 1997, així com els Comptes de pèrdues i guanys dels exercicis finalitzats a 31 de desembre de 1996 i de 1997.

Balanç de situació a 31 de desembre de 1996 i de 1997

ACTIU	1996	1997
Immobilitzat		
Despeses d'establiment	74.721	52.289
Immobilitzacions immaterials		
- Aplicacions informàtiques	18.477	18.477
- Amortització acumulada	(11.765)	(14.654)
TOTAL immobilitzacions immaterials	6.712	3.823
Immobilitzacions materials		
- Inversió en el Túnel i accessos	34.128.977	34.786.165
- Instal·lacions tècniques i maquinària	162.743	160.136
- Amortització acumulada	(107.240)	(110.798)
TOTAL immobilitzacions materials	34.184.480	34.835.503
Immobilitzacions financeres		
- Participacions en empreses del grup	124.979	124.979
- Dipòsits i fiances constituïts a llarg termini	70	55
- Altres crèdits	3.445	646
TOTAL immobilitzacions financeres	128.494	125.680
TOTAL immobilitzat	34.394.407	35.017.295
Despeses a distribuir en diversos exercicis	705.123	454.987
Actiu circulant		
Existències	0	1.701
Deutors		
- Clients per vendes i prestació de serveis	18.131	52.378
- Deutors diversos	36.674	8.059
- Administracions públiques	3.573	5.664
- Personal	4.011	2.193
TOTAL deutors	62.389	68.294
Inversions financeres temporals	2.897.733	2.354.000
Tresoreria	56.334	22.198
Ajustaments per periodificació	5.104	6.623
TOTAL actiu circulant	3.021.560	2.452.816
TOTAL ACTIU	38.121.090	37.925.098

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 37/1997-D

PASSIU	1996	1997
Fons propis		
Capital subscrit	17.583.955	17.583.955
Reserves	104.598	104.598
TOTAL fons propis	17.688.553	17.688.553
Ingressos a distribuir en diversos exercicis		
Subvencions	147.822	98.548
Altres ingressos a distribuir en diversos exercicis	15.299	10.822
TOTAL Ingressos a distribuir en diversos exercicis	163.121	109.370
Provisions per a riscos i despeses	424.454	337.434
Creditors a llarg termini		
Deutes amb entitats de crèdit	1.946.117	973.058
Emissions d'obligacions i altres valors negociables		
- Obligacions emeses	13.000.000	8.000.000
- Interessos d'obligacions a llarg termini	3.333.510	0
TOTAL Creditors a llarg termini	18.279.627	8.973.058
Creditors a curt termini		
Deutes amb entitats de crèdit		
- Préstecs i altres deutes	973.058	973.058
- Deutes per interessos	30.406	20.626
TOTAL deutes amb entitats de crèdit	1.003.464	993.684
Emissions d'obligacions i altres valors negociables		
- Obligacions emeses	0	5.000.000
- Interessos d'obligacions i altres valors	412.717	4.705.333
TOTAL emissions d'obligacions i altres valors negoc.	412.717	9.705.333
Creditors comercials	74.587	51.908
Altres deutes no comercials		
- Empreses del grup, creditors	2.573	2.421
- Administracions públiques	52.560	26.036
- Altres deutes	19.434	37.301
TOTAL altres deutes no comercials	74.567	65.758
TOTAL creditors a curt termini	1.565.335	10.816.683
TOTAL PASSIU	38.121.090	37.925.098

Imports en milers de pessetes

Font: Comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC de l'any 1997

Compte de pèrdues i guanys dels exercicis anuals finalitzats a 31 de desembre de 1996 i de 1997

Despeses	1996	1997	Ingressos	1996	1997
Despeses d'exploració			Ingressos d'exploració		
Despeses de personal			Import net de xifra de negocis		
Sous, salaris i assimilats	324.762	185.912	Peatges	1.964.642	1.974.902
Càrregues socials	63.903	49.835	Descomptes i rapels vendes	(109.925)	(108.975)
Altres despeses de personal	22.791	25.161	Treballs efec. l'empresa l'immo.	0	9.776
Dotacions per amortitz.d'immob.	43.282	40.291	Altres ingressos d'exploració	92.100	20.259
Variació de provisions de tràfic	0	(588)			
Altres despeses d'exploració					
Serveis exteriors	166.856	168.874			
Tributs	75.124	88.105			
Total despeses d'exploració	696.718	557.590	Total ingressos d'exploració	1.946.817	1.895.962
Beneficis d'exploració	1.250.099	1.338.372			
Despeses financeres			Ingressos financers		
Despeses financeres i despeses assimilades	2.073.545	2.066.599	Altres interessos i ingressos assimilats	300.523	262.999
Diferències negatives de canvi	55.595	139.914			
Total despeses financeres	2.229.140	2.206.513	Total ingressos financers	300.523	262.999
			Resultats financers negatius	1.928.617	1.943.514
Pèrdues i despeses extraordinàries			Pèrdues activitats ordinàries	678.518	605.142
Pèrdues procedents de l'immobilitzat material	24.505	1.064	Beneficis i ingressos extraordinaris		
			Beneficis en alienació d'immobilitzat	31.865	0
Total pèrdues i despeses extraordinàries	24.505	1.064	Subvencions capital transferides al resultat exercici	49.274	49.274
Resultats extraordinaris positius	56.634	103.280	Altres ingressos extraordinaris	0	55.070
			Total beneficis i ingressos extraordinaris	81.139	104.344
			Plusvàlua per revalorització de l'Actiu	621.885	501.862
			Resultat de l'exercici	0	0

Imports en milers de pessetes

Font: Comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC de l'any 1997

2.2. NOTES AL BALANÇ DE SITUACIÓ

Els comptes anuals han estat formulats per a mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la Societat de conformitat amb la normativa mercantil vigent, adaptant-se en determinats principis als requerits o permesos per la vigent legislació espanyola referent a societats concessionàries d'autopistes de peatge.

Les peculiaritats de les societats concessionàries d'autopistes de peatge, sobretot pel que fa a l'estructura financera, a l'elevat nivell d'endeutament extern i la consegüent càrrega financera, van ocasionar l'adaptació de l'anterior Pla general de comptabilitat a les societats concessionàries d'autopistes de peatge per l'Ordre del Ministeri d'Hisenda del 30 de juny de 1977 i també altres disposicions legals dictades específicament per al sector, podent existir en determinats aspectes diferències amb els principis comptables generalment acceptats en altres sectors o en altres països.

Els efectes més significatius al respecte corresponen a la plusvàlua per la revalorització dels actius, la no dotació al fons de reversió fins que s'assoleixin beneficis, la capitalització de despeses financeres i d'altres de caràcter general incorregudes durant el període de construcció, i el diferiment de les diferències de canvi.

2.2.1. Despeses d'establiment

Dintre l'epígraf despeses d'establiment s'inclouen les despeses d'ampliació de capital pendents d'amortitzar. Aquestes despeses s'amortitzen en 5 anys, cosa que és correcta. El moviment dels seus comptes al llarg de l'exercici 1997 és el següent:

Despeses d'establiment	Saldo a 31.12.96	Addicions / Dotació	Saldo a 31.12.97
Despeses d'ampliació de capital	157.948	0	157.948
Amortització acumulada	(83.227)	(22.432)	(105.659)
TOTAL	74.721	(22.432)	52.289

Imports en milers de pessetes

Font: Dades extretes dels comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC

2.2.2. Immobilitzacions immaterials

Dintre l'epígraf immobilitzacions immaterials s'inclouen les aplicacions informàtiques pendents d'amortitzar, i que s'amortitzen en 5 anys. El moviment dels comptes d'aquest epígraf al llarg de l'exercici 1997 és el següent:

Immobilitzacions immaterials	Saldo a 31.12.96	Addicions / Dotació	Saldo a 31.12.97
Aplicacions informàtiques	18.477	0	18.477
Amortització acumulada	(11.765)	(2.889)	(14.654)
TOTAL	6.712	(2.889)	3.823

Imports en milers de pessetes

Font: Dades extretes dels comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC

2.2.3. Immobilitzacions materials

El moviment dels comptes de l'immobilitzat material i la seva amortització acumulada al llarg dels exercicis 1996 i 1997 és el següent:

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 37/1997-D

Immobilitzacions materials	Saldos a 31.12.95	Addicions	Baixes	Saldos a 31.12.96	Addicions	Baixes	Saldos a 31.12.97
Inversió en el Túnel							
Cost (*)	33.527.130	634.308	(2.355)	34.159.083	669.401	(2.095)	34.826.389
Amort. Acumul. dl'immob. d'exploració de reposició	0	(30.106)	0	(30.106)	(10.118)	0	(40.224)
Inversió en el Túnel, neta	33.527.130	604.202	(2.355)	34.128.977	659.283	(2.095)	34.786.165
Altres. Immobilit. materials							
Cost:							
. Construccions	83.420	0	(30.573)	52.847	0	0	52.847
. Instal·lacions tècniques i maquinària	53.820	0	(19.471)	34.349	0	0	34.349
. Altres instal·lacions, utilitatge i mobiliari	32.612	691	(4.742)	28.561	0	(1.334)	27.227
. Elements de transport	13.725	0	(13.725)	0	0	0	0
. Equips process. de dades	46.866	708	(588)	46.986	102	(1.375)	45.713
Total Cost	230.443	1.399	(69.099)	162.743	102	(2.709)	160.136
Amortització acumulada	(133.324)	(8.698)	34.782	(107.240)	(4.851)	1.293	(110.798)
Altr.immobilit.mater.netes	97.119	(7.299)	(34.317)	55.503	(4.749)	(1.416)	49.338
TOTAL Immobilit. Materials	33.624.249	596.903	(36.672)	34.184.480	654.534	(3.511)	34.835.503

Imports en milers de pessetes

Nota (*): Vegeu un detall del cost de la inversió en el Túnel a 31 de desembre de 1996 i de 1997 en el quadre següent

Font: Dades extretes dels comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC

A- Inversió en el Túnel

El detall del cost de la inversió en el Túnel a 31 de desembre de 1996 i de 1997 és el següent:

Inversió en el Túnel	1996	1997
Estudis i projectes	420.283	426.732
Cost de construcció	10.690.278	10.706.113
Direcció i control d'obra	697.514	697.514
Expropiacions i reposició de serveis	272.342	272.342
Immobilitzat d'exploració	240.042	287.998
Despeses financeres netes	3.560.895	3.560.895
Despeses generals i d'administració	741.744	741.744
Despeses d'ampliació de capital	128.276	128.276
Inversió en curs	0	95.204
TOTAL inversió bàsica	16.751.374	16.916.818
Saldo deutor de pèrdues i guanys capitalitzat	16.702.030	17.203.892
Actualitzacions:		
. Llei de Pressupostos de 1981	181.727	181.727
. Llei de Pressupostos de 1983	523.952	523.952
TOTAL inversió actualitzada	34.159.083	34.826.389
Amortització acumulada de l'immobilitzat d'exploració de reposició	(30.106)	(40.224)
TOTAL INVERSIÓ	34.128.977	34.786.165

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC

La inversió en el Túnel inclou tots els costos de construcció, les despeses generals i d'administració, la càrrega financera corresponent fins a l'entrada en funcionament del Túnel, així com les revaloritzacions practicades d'acord amb diferents disposicions legals d'actualització d'actius de caràcter general fins al 1983 i amb les específiques del sector que s'esmenten a continuació.

D'acord amb les Ordres Ministerials de 18 de maig i 7 de juny de 1976, aplicables a les societats concessionàries d'autopistes, ponts i túnels de peatge, l'excés de les despeses operacionals i de la càrrega financera sobre els ingressos pot capitalitzar-se, mitjançant la revalorització de la inversió en el Túnel, sempre que aquest excés no ultrapassi l'import que resulta de l'aplicació dels índexs oficials de l'increment del cost de la vida a la inversió en el Túnel. En conseqüència, la inversió en el Túnel ha estat incrementada el 1997 en 501.862 mPTA (621.885 mPTA el 1996), que representen l'excés de les càrregues financeres per sobre de l'excedent d'explotació del període. S'ha verificat la correcta capitalització de l'excés de despeses que no superen el límit establert.

Pel que fa a l'amortització d'aquests béns inclosos en la inversió en el Túnel, cal diferenciar entre els que tenen una vida útil estimada inferior al període de la concessió, d'aquells la vida útil estimada dels quals és superior al període de la concessió. Cal fer esment de la Llei 8/1972, de 10 de maig, de construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió, que faculta al concessionari a amortitzar els elements d'actiu peribles durant el període concessional o subjectes a reversió d'acord amb el Pla economicofinancer.

Així, la Societat va optar, en el moment d'entrada en servei del Túnel, el 30 d'octubre de 1984, i d'acord amb el PEF vigent en aquella data, per amortitzar els actius reversibles, tant amb una vida útil estimada inferior al període de la concessió com amb una vida útil estimada superior a aquest període, mitjançant la dotació a un fons de reversió a partir del primer exercici en què s'obtinguessin beneficis, amb l'objecte de reconstituir el valor de la inversió en el Túnel en el moment de la reversió. Fins a la data, donat que encara no s'han generat beneficis, no s'ha iniciat la dotació d'aquest fons de reversió.

No obstant això, i atesa l'elaboració d'un nou PEF, la Societat es va plantejar que, amb independència d'amortitzar la totalitat de la inversió inicial a través del fons de reversió, aquells elements que substituïssin elements de la inversió inicial fossin objecte d'amortització tècnica basant-se en la seva vida útil estimada. Aquest criteri és el que se segueix des de l'exercici 1996, coincidint amb el nou PEF, que ja recull aquest canvi de criteri.

Així, doncs, l'amortització d'aquests béns es fa linealment segons les taules d'amortització específiques del sector a partir de la seva primera reposició en funció de l'esmentada vida útil estimada, tal com s'indica en el seu Pla

economicofinancer. S'ha verificat que en el moment del canvi de criteri es va calcular l'amortització corresponent per a tots aquells béns que eren reposició d'altres, i la seva correcta comptabilització.

Pel que fa als béns la vida útil estimada dels quals és superior al termini de la concessió, se segueix el criteri d'amortitzar-los amb la dotació del fons de reversió a partir del primer exercici en què s'obtinguin beneficis.

B- Altres immobilitzacions

Les altres immobilitzacions es reflecteixen en el seu valor de cost actualitzat a l'empara de les diferents disposicions legals d'actualització d'actius fins a 1983, net de la corresponent amortització acumulada. L'amortització es calcula pel mètode lineal en funció dels anys de vida útil estimats indicats a continuació:

Altres immobilitzacions	Anys de vida útil
Construccions	50
Instal·lacions	15
Mobiliari	10
Elements de transport	3-6
Equips per a processament de dades	4-8
Aplicacions informàtiques	5

Els coeficients d'amortització resultants de l'aplicació dels anys de vida útil anterior són correctes.

2.2.4. Immobilitzacions financeres

El moviment dels comptes de les immobilitzacions financeres al llarg de l'exercici 1997 és el següent:

Immobilitzacions financeres	Saldo a 31.12.96	Altes	Baixes	Saldo a 31.12.97
Participacions empreses grup	124.979	0	0	124.979
Dipòsits a llarg termini	70	55	(70)	55
Altres crèdits	3.445	22	(2.821)	646
TOTAL	128.494	77	(2.891)	125.680

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC

Dintre les participacions en empreses del grup s'inclouen les següents participacions:

Participacions en empreses grup	Import a 31 de desembre de 1996 i de 1997
Túnel de Toses, Concessionaria del Estado, SA	121.979
Cadí-Augusta, AIE	3.000
TOTAL	124.979

2.2.4.1. Participació en Túnel de Toses, Concesionaria del Estado, SA

Amb data 15 de novembre de 1983 la Societat va adquirir el 97% de les accions, sense cotització oficial, de Túnel de Toses, Concesionaria del Estado, SA, per un import de 89,49 MPTA.

Túnel de Toses té com a objecte social el derivat de la concessió atorgada per l'Estat espanyol, pel Decret 255/1975, de 30 de gener, per a la construcció, conservació i explotació en règim de peatge d'un túnel de 3.000 metres a la Collada de Toses i els seus accessos. La concessió s'atorgà per un termini de 35 anys comptats a partir del 30 de gener de 1975.

Els seus actius són bàsicament els estudis d'execució d'obra realitzats en 1976. El projecte es va aprovar en 1978, tot i que les obres han quedat en suspens, segons resolució del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme del 21 de febrer de 1979.

D'acord amb la Llei de pressupostos de l'Estat de 1983, la Societat va revaloritzar la seva inversió en Túnel de Toses, Concesionaria del Estado, SA per un import de 20,49 MPTA. Així mateix, durant l'exercici 1996 es va subscriure una ampliació de capital per import de 12 MPTA de Túnel de Toses, per a fer front a les necessitats de tresoreria, quedant en un 97,58% el percentatge de participació de la Societat en Túnel de Toses.

La recuperació d'aquesta inversió depèn de la realització de les corresponents obres i de la futura rendibilitat de la concessió.

2.2.4.2. Participació en Cadí-Augusta, AIE

La Societat participa en Cadí-Augusta, AIE (una agrupació d'interès econòmic formada amb Asesoramientos y Estudios Augusta) l'objecte de la qual és el desenvolupament i execució del contracte de la direcció d'obra corresponent a l'autopista Mataró-Granollers. A 31 de desembre de 1997, aquesta agrupació restava pràcticament inoperant. La seva liquidació, ja aprovada pel Consell d'Administració, està en període d'instrumentació.

2.2.5. Despeses a distribuir en diversos exercicis

El detall de les despeses a distribuir en diversos exercicis a 31 de desembre de 1996 i de 1997 és el següent:

Despeses a distribuir en diversos exercicis	1996	1997
Despeses d'emissió, modificació i cancel·lació d'obligacions i bons	244.877	159.259
Formalització, modificació i cancel·lació de préstecs	40.553	15.950
Diferències negatives de canvi	419.693	279.778
TOTAL	705.123	454.987

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC

Les despeses d'emissió, modificació i cancel·lació d'obligacions i bons inclouen les despeses de les emissions d'obligacions realitzades per la Societat el maig de 1992 i el maig de 1994, que es van amortitzant al llarg de la vida de les obligacions, cosa que és correcta.

Les despeses de formalització, modificació i cancel·lació de préstecs corresponen a les despeses de formalització dels préstecs, que es van amortitzant també al llarg de la vida del préstec, cosa que és correcta.

Pel que fa a les diferències negatives de canvi, corresponen a les diferències negatives per tipus de canvi que es van produir en els anys 1992 a 1994 en els dos préstecs sindicats d'abril i desembre de 1991, respectivament, que la Societat tenia en divises.

Segons el Butlletí Oficial de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (BOICAC) núm. 16, que inclou el tractament de les diferències negatives de canvi que es produeixen en empreses regulades (d'acord amb l'Ordre de 12 de març de 1993 sobre el tractament comptable de les diferències de canvi en moneda estrangera en empreses regulades), les diferències negatives de canvi en moneda estrangera es distribuïran al llarg de la vida del deute. Per tant, es poden activar com a Despeses a distribuir en diversos exercicis i imputar-les a despesa a mesura que s'amortitzi el deute. Aquest criteri és l'utilitzat per la Societat, el que és correcte.

2.2.6. Deutors

El detall de l'epígraf de deutors a 31 de desembre de 1997 és el següent:

Deutors	31.12.97
Clients per vendes i prestació de serveis	52.378
Deutors diversos	8.059
Administracions públiques	5.664
Personal	2.193
TOTAL	68.294

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC

- Dintre de Clients per vendes i prestació de serveis s'inclouen principalment els saldos a cobrar dels emissors de targetes de crèdit per les vendes de l'últim mes. També s'inclou com a bestretes de clients i, per tant, amb saldo negatiu, l'import dels abonaments de peatges venuts i encara no emprats a 31 de desembre.
- Dintre de Deutors diversos s'inclouen els saldos a cobrar a Repsol, comercial de productes petrolífers, SA i a General de Restaurants, SA, que són les empreses que tenen arrendades les instal·lacions de gasolinera i restaurant, respectivament, en concepte d'electricitat, aigua, despeses de manteniment i cànon sobre les vendes.

A més, s'inclouen 5 MPTA a cobrar a La Caixa, pel 50% del cost econòmic de la instal·lació dels lectors que permetin la implementació de la targeta moneder de la Caixa i altres, com a nou mitjà de pagament en el peatge del qual, segons contracte de 10 de febrer de 1997, se'n fa càrrec La Caixa.

Per últim, també s'inclou la facturació de Túnel del Cadí, SAC a FECSA per l'energia elèctrica produïda en la central hidràulica.

S'han revisat els saldos de clients i de deutors diversos a 31 de desembre de 1997, verificant la seva raonabilitat, i que no hi ha problemes de cobrament.

- Dintre d'Administracions públiques s'inclouen els saldos deutors amb la hisenda pública que s'analitzen conjuntament amb els saldos passius per aquest concepte en l'epígraf 2.2.14 d'aquest Informe referit a Administracions Públiques.
- Dintre de Personal s'inclouen els imports a cobrar a curt termini pels crèdits concedits al personal, que estan regulats en el conveni col·lectiu. L'import màxim a concedir és d'1,2 MPTA, i el tipus d'interès és un punt i mig per sobre de l'interès bàsic del Banc d'Espanya. L'amortització del préstec es fa mensualment minorant l'import de la nòmina del treballador.

S'han analitzat els saldos d'aquests préstecs a 31 de desembre de 1997, verificant la seva correcció. En l'epígraf d'Immobilitzacions financeres es troba el deute a cobrar a llarg termini, que ascendeix a 0,65 MPTA.

2.2.7. Tresoreria i inversions financeres temporals

El detall de Tresoreria i inversions financeres temporals a 31 de desembre de 1997 és el següent:

TRESORERIA	31.12.97
Caixa	7.903
Bancs	14.295
TOTAL TRESORERIA	22.198
INVERSIONS FINANCERES TEMPORALS	31.12.97
Inversions financeres temporals	2.340.500
Interessos meritats de les inversions	13.500
TOTAL INVERSIONS FINANCERES TEMPORALS	2.354.000

Imports en milers de pessetes

Font: Dades extretes dels majors de Túnel del Cadí, SAC

S'han revisat els procediments de control intern establerts en l'àrea de Tresoreria, essent el resultat de la prova correcte.

Dintre les Inversions financeres temporals s'inclouen inversions a curt termini (entre 1 i 3 mesos) en Lletres del tresor, bons i eurodipòsits que Túnel del Cadí, SAC va realitzant durant l'any aprofitant les puntes de tresoreria. En general, des de l'ampliació de capital efectuada l'any 1995, Túnel del Cadí, SAC es troba en una bona situació de liquiditat, per la qual cosa tracta de treure el màxim rendiment als seus actius financers.

2.2.8. Fons propis

El moviment dels fons propis des de l'any 1995, que és l'any en què Túnel del Cadí, SAC passa a ser empresa pública catalana, fins el 31 de desembre de 1997, és el següent:

Fons propis	Capital social	Reserva legal	TOTAL
Saldos a 1 de gener de 1995	9.564.505	104.598	9.669.103
Ampliació de capital de l'any 1995	8.019.450	0	8.019.450
Saldos a 31 de desembre de 1995, 1996 i de 1997	17.583.955	104.598	17.688.553

Imports en milers de pessetes

Font: Elaboració per SCC a partir dels majors de Túnel del Cadí, SAC

2.2.8.1. Capital social

La participació de la Generalitat de Catalunya en Túnel del Cadí, SAC abans de l'ampliació de capital realitzada l'any 1995 era 24,47%, essent el capital social a 31 de desembre de 1994, després de successives ampliacions, de 9.564,5 MPTA. En l'any 1995 es va ampliar el capital social de Túnel del Cadí, SAC en 8.019,45 MPTA, dels quals Gestió d'Infraestructures, SA va subscriure 6.870 MPTA, exercint els drets de subscripció preferent de la Generalitat de Catalunya que li van ser cedits per acord de Govern, aprovat en la sessió de 18 d'abril de 1995. A partir d'aquesta ampliació de capital la Generalitat de

Catalunya passa a ser accionista majoritària en Túnel del Cadí, SAC, essent la seva participació directa i indirecta (mitjançant GISA) la següent:

Accionista	% Participació
Generalitat de Catalunya	13,30
GISA	39,07
TOTAL Participació majoritària	52,37

Font: Relació d'accionistes de Túnel del Cadí, SAC

Així, el capital social de la Societat des de l'ampliació de capital efectuada l'any 1995 està representat per 17.583.955 accions nominatives de 1.000 pessetes de valor nominal cadascuna d'elles, totalment subscrites i desemborsades. La composició de l'accionariat de la Societat a 31 de desembre de 1996 i de 1997 és la següent:

Accionista	% Participació
GISA	39,07
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona	35,39
Generalitat de Catalunya	13,30
Caixa d'Estalvis de Catalunya	3,55
Caixa d'Estalvis de Manresa	1,97
Catalana Occidente, SA	1,37
Diputació de Barcelona	0,98
Banc de Sabadell	0,95
Caixa d'Estalvis de Girona	0,88
Corporación Industrial y Financiera Banesto	0,60
Asepeyo	0,59
Altres accionistes amb participació individual inferior a l'1%	1,35
TOTAL	100,00

Font: Dades obtingudes dels comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC

Segons estableix el decret de concessió, el capital subscrit i desemborsat no podrà ser inferior al 10% de la inversió en el Túnel, requisit que es compleix a 31 de desembre de 1997.

2.2.8.2. Reserva legal

Les societats estan obligades a destinar un mínim del 10% dels beneficis de cada exercici a la constitució d'un fons de reserva, fins a cobrir el 20% del capital social. Aquesta reserva no és distribuïble als accionistes, i només podrà ser utilitzada per a cobrir, en cas de no tenir altres reserves disponibles, el saldo deutor del Compte de pèrdues i guanys; sota certes condicions també es podrà destinar a incrementar el capital social en la part d'aquesta reserva que superi el 10% de la xifra de capital ja ampliada.

Per tant, atès que la Societat no ha generat beneficis fins al 31 de desembre de 1997, la reserva legal no ha estat encara creada.

2.2.8.3. Altres reserves

La normativa específica del sector, Decret 215/1973, determina que en el cas que el benefici després d'impostos de l'any superi el 10% del capital nominal, la Societat haurà de destinar el 50% de l'excés sobre l'esmentat percentatge a la creació d'una reserva especial. Aquesta reserva pot ser distribuïda com a dividend només quan els beneficis distribuïbles d'un exercici no arribin al 6% del capital nominal, però sols per una quantitat suficient per a fer possible la distribució d'un dividend del 6%.

D'acord amb el que estableix la clàusula 55 del Decret 215/1973, es realitzaran les adequades inversions en actius financers per a materialitzar les reserves abans esmentades.

Tal com succeeix amb la reserva legal, atès que la Societat no ha generat encara beneficis en cap dels exercicis fins al 1997, aquesta reserva no ha estat constituïda.

2.2.9. Ingressos a distribuir en diversos exercicis

El detall d'aquest epígraf a 31 de desembre de 1996 i de 1997 és el següent:

Ingressos a distribuir en diversos exercicis	31.12.96	31.12.97
Subvencions de capital	147.822	98.548
Altres Ingressos a distribuir	15.299	10.822
TOTAL	163.121	109.370

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels majors de Túnel del Cadí, SAC

2.2.9.1. Subvencions de capital

La subvenció de capital correspon a la subvenció de 492,74 MPTA rebuda de la Generalitat de Catalunya en l'any 1989 per a compensar la major inversió consegüent a l'ampliació del traçat de la Concessió (tram Alp/Nacional 152), tal com s'explica en l'epígraf 1.2.1 dels antecedents de la Societat.

El tractament que s'ha donat a aquest import és el de subvenció de capital d'acord amb el Decret de la seva concessió. Tot i això, a partir de la Instrucció de la Intervenció de la Generalitat de l'any 1994 que regula el tractament de les

transferències de capital rebudes de la Generalitat, aquestes s’han de considerar com “Aportacions a compte de capital” i no s’han d’amortitzar.

Tenint en compte que Túnel del Cadí, SAC no és empresa pública fins a l’any 1995, es va seguir el mateix criteri per a la resta de subvenció pendent d’amortitzar.

2.2.9.2. *Altres ingressos a distribuir*

En altres ingressos a distribuir s’inclou l’import de la prima de 2 Swaps (contractes de permuta financera) realitzats amb Midland Bank, en què es van intercanviar tipus variable d’interès per tipus fix. Els ingressos es distribueixen al llarg del període de meritació, que va del 30 de setembre de 1994 al 31 de maig de l’any 2000, i es passen mensualment al Compte de pèrdues i guanys, de forma correcta.

2.2.10. Provisions per a riscos i despeses

El detall de les provisions incloses i el seu moviment al llarg de l’any 1997 és el següent:

Provisions per a risc i despeses	Provisió Impost Sobre béns immobles	Provisió Impost sobre transmissions patrimonials	TOTAL
Saldos a 31 de desembre de 1996	325.379	99.075	424.454
Dotacions de l’exercici	87.300	0	87.300
Aplicacions	(75.245)	(99.075)	(174.320)
Saldos a 31 de desembre de 1997	337.434	0	337.434

Imports en milers de pessetes

Font: Dades extretes dels comptes anuals de Túnel del Cadí, SAC

- Provisió impost sobre béns immobles: la Societat no paga les liquidacions de l’Impost sobre béns immobles dels ajuntaments d’Urús, Guardiola de Berguedà, Bagà i Bellver, dels anys 1990 a 1997 (llevat de les liquidacions de 1994 que han estat pagades en l’any 1997, excepte Bellver). Per això, la Societat ha comptabilitzat una provisió per l’Impost sobre béns immobles corresponent als exercicis 1990 a 1997 per l’import reclamat per l’Administració (base imposable més interessos), tot i que aquestes liquidacions han estat recorregudes, en entendre la Societat que no s’han liquidat de forma adequada, tant pel que fa a la valoració utilitzada com a base de càlcul, com pel que fa a les bonificacions aplicades.

La problemàtica en aquestes 2 situacions és la següent:

A- Bonificació del 95% de la quota: a l'empara de la Llei d'autopistes, de l'any 1972, en l'actualitat, totes les societats concessionàries d'autopistes, la concessió de les quals va ser atorgada amb anterioritat a la Llei 39/1988 d'hisendes locals, gaudeixen del benefici del 95% de la quota de l'Impost sobre béns immobles (abans Contribució territorial urbana).

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha resolt, respecte a determinades liquidacions, que Túnel del Cadí, SAC no té dret a la bonificació del 95% de la quota. Així, per aquells supòsits en què no hagi prescrit l'acció de revisió d'ofici de l'atorgament de la bonificació, els ajuntaments poden establir noves liquidacions sense bonificació de cap tipus, com efectivament ho han fet.

Túnel del Cadí, SAC ha recorregut en cassació les esmentades resolucions judicials davant el Tribunal Suprem, en entendre que la concessió es regeix per la Llei d'autopistes, que la bonificació té caràcter no discrecional i també per l'aplicació del principi d'igualtat davant la Llei. Aquests recursos estan pendents de resolució.

B- Valoració del sòl: d'altra banda, les Ponències de valors complementaris dels béns immobles de naturalesa urbana van valorar els béns immobles de la concessió a un cost del km de vial, actualitzat a 1992, de 783 MPTA/km quan, segons els càlculs de la Societat, resulta ser, actualitzat a 1992, de 455,85 MPTA. La diferència ve donada principalment per la inclusió en la inversió actualitzada de l'activació de pèrdues, dels costos de les àrees de servei, de la maquinària de peatge i de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica fins al Túnel.

Actualment, està pendent de resolució el recurs contenciós administratiu davant l'Audiència Nacional.

Per aquests dos motius la Societat no paga les liquidacions abans esmentades, i té correctament comptabilitzada la provisió, seguint un criteri de prudència, per l'import reclamat a les liquidacions (interessos meritats inclosos).

- Provisió Impost sobre transmissions patrimonials: fins a l'any 1997, la Societat comptabilitzava la despesa per l'ITP per la cancel·lació de les obligacions, distribuint-la al llarg de la vida d'aquestes i creant la corresponent provisió en el Passiu del Balanç. Una sentència del Tribunal Suprem, de 3 de novembre de 1997, declara exempt d'aquest impost l'escriptura d'amortització i cancel·lació d'obligacions, per la qual cosa la Societat ha cancel·lat la provisió acumulada fins a la data, cosa que ha generat un resultat extraordinari de 55 MPTA.

Provisió per l'ITP a 31 de desembre de 1996	99.075
Cost (net d'amortitzacions) de les despeses d'ITP per cancel·lació de les obligacions, inclòs com a "Despeses a distribuir en diversos exercicis" i donat de baixa en l'any 1997	(44.005)
Ingrés extraordinari generat	55.070

Imports en milers de pessetes

Font: Elaborat per la Sindicatura de Comptes a partir de les dades de la Societat

2.2.11. Creditors a curt i llarg termini per deutes amb entitats de crèdit

El detall del deute amb entitats de crèdit, desglossat entre el curt i el llarg termini, és el següent:

ENTITAT	Import inicial	Data formalització	Termini (anys)	Carència (anys)	Amortització	Saldo a 31.12.97	
						Curt termini	Llarg Termini
Crèdit sindicat multidivisa La Caixa	2.500 MPTA	26-04-91	9	4	5 anualitats a partir del 26-04-95	451.047	451.047
Crèdit sindicat multidivisa La Caixa	2.500 MPTA	09-12-91	9	4	9 semestres a partir del 09-12-95	522.011	522.011
Deutes per interessos						20.626	0
					TOTAL	993.684	973.058

Imports de les dues últimes columnes en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels contractes de crèdit i dels majors de Túnel del Cadí, SAC

Els imports dels deutes amb les entitats de crèdit estan correctament classificats en funció del seu venciment, entre curt i llarg termini, en el Balanç de situació a 31 de desembre de 1997.

Ambdós crèdits estan avalats per la Generalitat de Catalunya i a 31 de desembre de 1997 es troben disposats en francs suïssos. Tot i això, per ambdós préstecs existeixen Swaps, per tant no estan exposats al risc de canvi i, a més, meriten interès fix en pessetes.

S'han revisat els contractes d'aquests préstecs verificant el compliment de les condicions pactades, així com el correcte càlcul i pagament d'interessos i de la seva periodificació a final d'any, sense excepcions.

2.2.12. Emissions d'obligacions i altres valors negociables a curt i llarg termini

El detall de les emissions d'obligacions, desglossades entre curt i llarg termini, és el següent:

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 37/1997-D

Data de formalització	Import inicial	Tipus d'interès	Termini (anys)	Data de reemborsament	Tipus d'obligacions	Saldo a 31.12.97	
						Curt termini	Llarg Termini
Maig 1992	5.000 MPTA	11,79%	6	03-12-1998	Cupó zero, interessos al venciment de l'emissió	5.000.000	-
Maig 1994	8.000 MPTA	9,85%	9	31-04-2004	Pagament anual del cupó	-	8.000.000
					Deutes per interessos	4.705.333	-
TOTAL						9.705.333	8.000.000

Imports de les dues últimes columnes en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels contractes i dels majors de Túnel del Cadí, SAC

L'emissió d'obligacions de maig de 1992, de 5.000 MPTA, és d'obligacions cupó zero; és a dir, es paguen els interessos al venciment de l'emissió. El 3 de desembre de 1998 s'ha reemborsat l'import de l'emissió, més els interessos.

L'emissió de maig de 1994 es pot amortitzar anticipadament de forma opcional en l'any 2000 per part del tenedor. A més, existeix un Swap mitjançant el qual la Societat pagarà un tipus d'interès variable sobre un import de 4.000 MPTA fins a l'any 2000. L'operació anterior s'ha lligat amb la contractació d'altres dos Swaps que assegurin el pagament d'un tipus d'interès fix mitjà del 6,475% per al període comprès entre el 30 de maig de 1997 i el 30 de maig de 1998.

2.2.13. Creditors comercials i altres deutes no comercials

El detall de Creditors comercials i dels Altres deutes no comercials a 31 de desembre de 1997 és el següent:

Creditors comercials	31.12.97
Proveïdors	24.896
Dietes consellers, pendents	15.502
Altres deutes, pendents	11.510
TOTAL Creditors comercials	51.908
Altres deutes no comercials	31.12.97
Empreses del grup, creditors	2.421
Administracions públiques	26.036
Altres deutes	37.301
TOTAL Altres deutes no comercials	65.758

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels majors de Túnel del Cadí, SAC

- Dintre de Proveïdors s'inclouen els saldos pendents de pagament a 31 de desembre. De la revisió efectuada, s'ha verificat la raonabilitat dels saldos, sense excepció.

- Dintre de Dietes consellers, pendents, s'inclou una previsió de les dietes a pagar al vicepresident (president en funcions), pels anys 1996 i 1997. Aquesta previsió s'ha efectuat d'acord amb els imports que cobrava l'antic president. L'any 1998 el Consell d'Administració acorda l'import que es pagarà al vicepresident (que serà el mateix import en concepte de dietes que per a la resta de consellers) i es regularitza, abonant a resultats, l'excés de l'esmentada previsió.
- Dintre de Altres deutes, pendents s'inclouen diverses periodificacions com ara la de la despesa per l'auditoria de l'any 1997, les d'electricitat i telèfon del mes de desembre, les despeses per avals diversos i la de gratificacions al personal. A més, també s'inclou la previsió de l'import a pagar per l'Acta d'Inspecció que Hisenda va aixecar per l'IRPF corresponent als anys 1993 a 1996, que ascendia a 4,16 MPTA, per diferències entre les quantitats ingressades per Túnel del Cadí, SAC en concepte de retencions practicades al personal assalariat, i les calculades per l'Agència Tributària com a procedents.

S'ha verificat la raonabilitat dels imports periodificats a 31 de desembre, sense excepció.

- Dintre d'Empreses del grup, creditors, s'inclou un saldo creditor amb Cadí-Augusta, AIE, que correspon a l'efectiu que tenia la Societat i que en el moment de decidir la seva liquidació es va repartir entre els dos accionistes en proporció a la seva participació en el capital. El moviment entre anys correspon al pagament de les petites despeses que té la Societat, i que els accionistes assumeixen directament.
- Dintre d'Administracions Públiques s'inclouen els saldos a pagar a la Hisenda Pública. Aquests saldos s'analitzen en l'epígraf 2.2.14 d'aquest Informe, juntament amb els saldos actius.
- Dintre d'Altres deutes s'inclou la periodificació de les pagues extres del personal, els proveïdors d'immobilitzat i l'import sobrant (quan es dona malament el canvi) del recompte de les caixes dels peatges. D'acord amb el Decret de Concessió, aquests sobrants s'han de guardar un temps a l'espera que el client els reclami. Si no són reclamats, s'han de traspasar a un fons social a favor dels empleats. En l'any 1998 el saldo d'aquest compte s'ha traspasat per primera vegada a un fons social.

S'ha verificat la raonabilitat dels imports inclosos a 31 de desembre en l'epígraf d'Altres deutes, sense excepció.

2.2.14. Administracions públiques

El detall dels saldos actius i passius amb les administracions públiques a 31 de desembre de 1997 és el següent:

	31.12.97
COMPTES D'ACTIU:	
HP, deutora per IVA	5.625
HP, retencions	39
TOTAL COMPTES D'ACTIU	5.664
COMPTES DE PASSIU:	
HP, creditora per IVA	16.377
HP, creditora per IRC	49
HP, creditora per IRPF	4.809
Organismes SS, creditors	4.801
TOTAL COMPTES DE PASSIU	26.036

Imports en milers de pessetes

Font: Dades dels majors de Túnel del Cadí, SAC

Túnel del Cadí, SAC té obertes a inspecció fiscal les declaracions dels impostos que li són d'aplicació, per a tots els exercicis no prescrits, llevat de l'Impost sobre la renda de les persones físiques, pel qual es va aixecar acta de liquidació definitiva al febrer de 1998 pels exercicis 1993 a 1996.

S'ha obtingut la documentació referent a les declaracions dels exercicis 1993 a 1997, oberts encara a inspecció fiscal, corresponents a l'IVA, a l'Impost sobre societats, a l'IRPF (any 1997), a l'IRC i a la Seguretat Social. S'ha verificat el seu correcte càlcul i pagament dins els terminis legals, així com la raonabilitat del passiu registrat al tancament de l'exercici 1997.

2.3. NOTES AL COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS**2.3.1. Import net de la xifra de negocis**

Dintre l'epígraf import net de la xifra de negocis s'inclouen els ingressos pels peatges, així com els descomptes i rapels sobre vendes. El detall d'aquests ingressos per l'exercici 1997 és el següent:

Import net de la xifra de negocis	1997
Ingressos per peatges, pagament en efectiu	1.030.948
Ingressos per peatges, pagament ajornat	938.742
Vendes d'abonaments no consumits	5.212
TOTAL Peatges	1.974.902
Descomptes sobre peatges, targetes crèdit	(29.710)
Descomptes sobre peatges, abonaments	(78.431)
Rapels sobre peatges	(1.506)
Diferències de recompte de moneda	672
TOTAL Descomptes i rapels sobre vendes	(108.975)
TOTAL Import net de la xifra de negocis	1.865.927
Imports en milers de pessetes	
Font: Dades obtingudes dels majors de Túnel del Cadí, SAC	

Dintre de Peatges es distingeixen aquells pagaments realitzats en efectiu, dels pagaments efectuats amb targetes de crèdit. A més, també s'inclouen els ingressos per abonaments venuts (vendes d'abonaments no consumits) que han caducat sense que hagin estat consumits.

Dintre dels Descomptes i rapels sobre vendes s'inclouen els descomptes que es fan als residents a la Cerdanya i als treballadors de La Caixa (descomptes sobre peatges, targetes de crèdit), els descomptes sobre els abonaments multiviatges (10% per anada i tornada i 15% pels de 10 viatges) i els rapels sobre peatges que s'apliquen a empreses de serveis que utilitzen el Túnel per a desenvolupar la seva activitat, en funció dels viatges que efectuïn. També s'inclouen les diferències de recompte en els canvis de les divises, amb guany per a l'empresa.

De l'anàlisi efectuada, es pot concloure que les xifres per l'any 1997 són correctes. L'anàlisi de l'evolució dels ingressos per peatges s'analitza al Capítol 5 d'aquest Informe, corresponent a la fiscalització de la gestió.

2.3.2. Altres ingressos d'explotació

El detall d'Altres ingressos d'explotació és el següent:

Altres ingressos d'explotació	1997
Treballs efectuats per l'empresa per a l'immobilitzat	9.776
TOTAL Treballs efectuats per l'empresa per a immobilitzat	9.776
Ingressos per arrendaments	7
Ingressos per serveis al personal	355
Ingressos per àrea de servei	4.810
Ingressos per serveis diversos	15.087
TOTAL Altres ingressos d'explotació	20.259
Imports en milers de pessetes	
Font: Dades obtingudes dels majors de Túnel del Cadí, SAC	

- Dintre de Treballs efectuats per l'empresa per a l'immobilitzat s'inclouen les hores que el personal de Túnel del Cadí, SAC ha emprat per a la implantació de nou immobilitzat, valorades a cost.
- Altres ingressos d'explotació: S'observa una disminució dels Altres ingressos d'explotació de l'any 1997 respecte de l'any 1996 (de 92,1 MPTA a 20,26 MPTA). Aquest fet és degut principalment al fet que en l'any 1996 s'inclouïen encara els ingressos que generava l'activitat de direcció d'obres (61,95 MPTA), activitat que en l'any 1997 l'empresa ja no porta a terme. En l'any 1997 els conceptes d'ingrés són bàsicament els següents:

A- Els Ingressos per àrea de servei corresponen al cànon sobre vendes pels contractes de cessió d'explotació de serveis de l'estació gasolinera (amb REPSOL) i per l'àrea de servei (amb General de Restaurants).

B- Dintre d'Ingressos per serveis diversos s'inclouen els ingressos per la producció d'energia elèctrica que es produeix a la central hidràulica que té la Societat i que es ven a FECSA a preus regulats. Aquests ingressos han disminuït significativament respecte l'any 1996 a causa que les condicions climatològiques no han estan tan favorables per a la generació d'energia com en aquell any.

També s'inclouen altres conceptes com ara els ingressos per recuperació de sinistres, o la factura que Túnel del Cadí, SAC ha realitzat a La Caixa pel 50% del cost que suposa la implementació de les targetes SETI.

2.3.3. Despeses de personal

El detall de les despeses de personal per l'any 1997 i la seva comparació amb les de l'any 1996 és el següent:

Despeses de personal	31.12.96	31.12.97
Sous i salaris	242.385	170.431
Indemnitzacions	82.377	15.481
Assegurances socials	63.903	49.835
Altres despeses socials	22.791	25.161
TOTAL Despeses de personal	411.456	260.908

Imports en milers de pessetes

Font: Dades extretes dels majors de Túnel del Cadí, SAC

- Les despeses de personal han sofert una disminució molt significativa de l'any 1996 a l'any 1997 causa principalment de la disminució de la plantilla com a conseqüència de la reorganització de Túnel del Cadí, SAC (vegeu Capítol 5 referent a la gestió). Així, la plantilla mitjana de Túnel del Cadí, SAC ha passat de 57 persones l'any 1996 a 45 persones l'any 1997. D'altra

banda, ha disminuït també el sou mitjà a causa dels canvis en la direcció de la Societat: es passa de directors propis a una despesa proporcional del director general, economicofinancer i d'explotació de TABASA, que ho passen a ser també de Túnel del Cadí, SAC.

- **Conveni col·lectiu:** El conveni col·lectiu vigent per a l'any 1997 és el que es va signar el 19 de juny de 1989, que s'ha anat prorrogant tàcitament, cada any, tal com estava previst en el mateix conveni. Els salaris s'han anat actualitzant cada any. Pels anys 1996 i 1997, s'ha vist que els percentatges d'augment, aprovats pel Consell d'Administració, han estat aprovats també per la Direcció General de Pressupostos i Tresor del Departament d'Economia i Finances, i de la Direcció General de la Funció Pública, mitjançant el corresponent informe preceptiu.

Durant l'any 1998 s'ha negociat un nou conveni, amb una vigència de 4 anys des del mateix any 1998.

- **Altres despeses de personal:** S'inclouen conceptes com ara vestuari i material de seguretat, dietes als membres del Consell d'Administració, formació professional i assegurança col·lectiva, entre d'altres. A més, s'inclou el pagament que es fa al Sr. Valls, primer gerent de Túnel del Cadí, SAC, d'una mensualitat indefinida i vitalícia, segons pacte de 29 de desembre de 1987 entre el llavors president de la Societat, Sr. Diaz-Morera i el Sr. Valls. El pacte fixava la quantitat de 3 MPTA brutes anuals que es va anar actualitzant fins a l'any 1996. Amb el canvi de direcció de la Societat, es decideix no actualitzar més aquesta quantitat, i mantenir-la fixa en l'import corresponent a l'any 1996, és a dir, 5,06 MPTA.
- **Dietes dels membres del Consell d'Administració:** L'import de les dietes que cobren els membres del Consell d'Administració per assistir a les reunions és de 191.100 PTA per sessió (amb periodicitat bimensual), import que va ser aprovat pel Consell d'Administració de 28 de gener de 1994, data en què la Societat no era encara empresa pública de la Generalitat. L'any 1995, un cop la Generalitat adquireix la majoria del capital de la Societat i, per tant, aquesta passa a ser empresa pública, se sol·licita al Govern l'aprovació de l'import de les dietes dels membres del Consell d'Administració, ja que aquest import superava els límits que fixa l'Acord del Govern de 21 de gener de 1994, sobre drets d'assistència per la concurrència a reunions de consells d'administració d'empreses amb capital de la Generalitat, entre d'altres. En data 28 de desembre de 1995 el Govern acorda autoritzar específicament els drets d'assistència per la concurrència a les reunions del Consell d'Administració de la Societat.

2.3.4. Altres despeses d'exploració

El detall de les altres despeses d'exploració pels exercicis 1996 i 1997 és el següent:

Altres despeses d'exploració	1996	1997
Arrendaments i cànons	6.980	18.830
Reparacions i conservació	32.122	40.232
Serveis professionals independents	32.881	26.514
Transports	733	1.007
Primes d'assegurances	19.986	17.175
Serveis bancaris i similars	29.480	28.796
Publicitat, propaganda i relacions públiques	9.288	8.358
Subministraments	15.054	14.282
Altres serveis	20.332	13.680
TOTAL Serveis exteriors	166.856	168.874
Tributs	75.124	88.105

Imports en milers de pessetes

Font: Dades extretes dels majors de Túnel del Cadí, SAC

- Dintre d'Arrendaments i cànons s'inclou l'import que Túnel del Cadí, SAC paga a TABASA en concepte de lloguer per les oficines i places de pàrquing, de les despeses de manteniment, les despeses pel personal compartit i altres despeses diverses (ja que com s'ha dit, comparteixen oficines). Aquest import es va establir mitjançant un conveni entre les dues societats signat el 31 de juliol de 1996. El conveni està recolzat en un estudi previ realitzat per KPMG Peat Marwick. L'estudi analitza els m² utilitzats, el preu del m² del lloguer, les despeses de manteniment i funcionament de l'edifici, així com les prestacions de servei, i arriba a un import mensual d'1,56 MPTA desglossat pels següents conceptes:

Lloguer de part de les oficines	420
Despeses manteniment i funcionament de l'edifici i diversos serveis disponibles	325,6
Personal compartit: Direcció General, Direcció d'Exploració, secretaria de Direcció General, administració, resident i diversos	(A) 795
Lloguer de les places de pàrquing	25
TOTAL Import mensual	1.565,6

Imports en milers de pessetes

Nota (A): No inclou la direcció financera ja que en el moment de signar el conveni, Túnel del Cadí tenia encara una direcció financera pròpia

Font: Dades extretes del conveni TABASA/TÚNEL DEL CADÍ

A més a més, es preveu la facturació d'un import variable en concepte de material divers i en funció del seu consum.

El conveni preveu l'actualització de les quanties d'acord amb la prestació de serveis real en cada exercici.

S'ha revisat la raonabilitat del càrrec mensual tot i que, a la vista dels canvis produïts amb posterioritat (per exemple la direcció financera compartida) a conseqüència de la reestructuració i el canvi del sistema informàtic, creiem que s'hauria de revisar un cop aquests canvis estiguin totalment consolidats.

- Dintre de Reparacions i conservació s'inclouen les despeses per les reparacions en general, la neteja (dels edificis, del túnel i del tronc principal i dels ramals) i la conservació dels edificis, de l'obra exterior, del túnel de l'àrea de serveis i de l'àrea de peatge, de la minicentral hidràulica, dels vehicles, etc.
- Dintre de Serveis de professionals independents s'inclouen els honoraris professionals dels assessors jurídics, fiscals i laborals i dels auditors, entre d'altres. A més, també s'inclou 6,5 MPTA que GISA factura a Túnel del Cadí, SAC en concepte de treballs d'assessorament en el manteniment i explotació del Túnel del Cadí, SAC, que finalitzen l'any 1997.

La disminució en el saldo d'aquest compte de 1996 a 1997 és degut al fet que en l'any 1996 s'inclouen 6,76 MPTA per una factura d'Andersen Consulting pel 50% del cost de l'estudi del Pla d'integració de gestió (l'altre 50% el paga TABASA).

- Pel que fa a les Primes d'assegurances, s'ha verificat l'existència d'un Informe favorable de la Direcció General del Patrimoni, previ a la seva contractació, així com la raonabilitat de la periodificació de la despesa a final d'any.
- Dintre de Serveis bancaris s'inclouen les comissions que cobren els bancs pel pagament amb targetes de crèdit.
- Dintre de Publicitat i propaganda s'inclou principalment despeses per anuncis diversos (per la campanya de neu, etc.), en premsa generalment.
- Dintre d'Altres serveis s'inclouen despeses com ara les de material d'oficina, les de comunicacions, les despeses de viatge i les de publicacions i subscripcions. S'ha revisat, sense excepció.

Dintre les despeses de viatge s'inclouen, entre altres, les despeses per quilometratge, que es paguen a 30 PTA/km, i s'aplica la retenció d'IRPF sobre les 6 PTA/km que excedeixen de les 24 PTA/km que, segons el límit legal, n'estan exemptes.

2.3.5. Despeses i ingressos financers

El detall de les despeses i dels ingressos financers per a l'any 1997 és el següent:

Despeses i ingressos financers	1997
DESPESES FINANCIERES	
Comissions:	3.886
Interessos emissió obligacions maig 1992	982.521
Interessos emissió obligacions maig 1994	788.000
Interessos préstec sindicat divisa 1991, de 9 de desembre	130.598
Interessos préstec sindicat divisa 1991, de 26 d'abril	92.670
Interessos de deutes a curt termini	1.084
Amortització de despeses de formalització d'obligacions	41.864
Amortització de despeses de formalització de préstecs	25.976
Diferències negatives préstec sindicat divisa de 9.12.91	72.137
Diferències negatives préstec sindicat divisa de 26.04.91	67.777
TOTAL Despeses financeres	2.206.513
INGRESSOS FINANCIERS	1997
Ingressos de comptes corrents bancaris	127
Ingressos d'inversions financeres temporals	146.801
Ingressos per Swaps d'interessos d'obligacions	116.071
TOTAL Ingressos financers	262.999

Imports en milers de pessetes

Font: Dades obtingudes dels majors de Túnel del Cadí, SAC

Com s'observa, dintre de Despeses financeres s'inclouen les comissions bancàries, els interessos meritats per les obligacions de maig de 1992 i de maig de 1994, els interessos dels préstecs sindicats en divises de l'any 1991, l'amortització de despeses de formalització de les obligacions i dels préstecs, i les diferències negatives dels préstecs sindicats en divisa de l'any 1991. S'ha verificat la raonabilitat de les despeses financeres per a l'any 1997, per tots els conceptes, essent el resultat correcte.

S'ha de remarcar la importància de les despeses financeres respecte de les despeses totals del Compte de pèrdues i guanys. Així, mentre les despeses d'explotació ascendeixen en l'any 1997 a 557,59 MPTA, les despeses financeres ascendeixen a 2.206,51 MPTA. El fet de tenir un endeutament aliè (préstecs amb entitats de crèdit i emissió d'obligacions) que suposa un 51% del total del passiu (és a dir, 19.672,06 MPTA), contractat en els anys en què els tipus d'interès eren elevats, fa que la càrrega financera sigui molt significativa en el conjunt de les despeses.

Dintre d'Ingressos financers s'inclouen els ingressos de comptes corrents, els ingressos per les inversions financeres temporals, així com els ingressos pels Swaps que contracta la Societat relacionats amb els pagaments dels interessos de les obligacions. S'ha verificat la raonabilitat dels ingressos financers per a l'any 1997, per tots els conceptes, essent el resultat correcte.

2.3.6. Despeses i ingressos extraordinaris

Dintre les despeses extraordinàries s'inclou la pèrdua per la venda d'elements de l'immobilitzat material.

Dintre els ingressos s'inclouen 49,27 MPTA corresponents a la part de la subvenció de capital traspasada a resultat de l'exercici, d'acord amb el criteri emprat per la Societat i explicat en l'epígraf 2.2.9.1 d'aquest Informe. A més, també s'inclouen els 55,07 MPTA d'ingrés extraordinari que la retrocessió de la provisió que feia la Societat per la despesa en concepte d'ITP per la cancel·lació dels préstecs, ha generat com a conseqüència de la Sentència del Tribunal Suprem que declara aquest fet no subjecte a l'ITP, tal com s'explica en l'epígraf 2.2.10 d'aquest Informe.

2.3.7. Resultat de l'exercici

D'acord amb les Ordres ministerials de 18 de maig i de 7 de juny de 1976, aplicables a les societats concessionàries d'autopistes, ponts i túnels de peatge, l'excés de les despeses operacionals i de la càrrega financera sobre els ingressos pot ser capitalitzada mitjançant la revalorització de la inversió en el Túnel, sempre i que aquest excés no superi l'import resultant de l'aplicació dels índexs de l'increment del cost de la vida (corresponents a l'any anterior) aprovats pel Govern, a la inversió en el Túnel. Això es pot fer durant la primera fase del període d'explotació que s'entén finalitzada al primer exercici amb resultat positiu en el Compte de pèrdues i guanys.

En conseqüència, la inversió en el Túnel s'ha incrementat cada any per aquest concepte des de l'inici de la seva l'explotació, sense excedir els límits establerts i, per tant, cada any el resultat de l'exercici ha estat zero.

2.4. FETS POSTERIORIS

Amb posterioritat al tancament de l'exercici 1997, s'han produït dos fets que cal mencionar i que s'expliquen a continuació.

2.4.1. Venda de l'antiga seu social

Amb data 27 de febrer de 1998, la Societat ha venut els locals, les instal·lacions i el mobiliari de l'antiga seu social, ubicada a l'Avinguda de Josep Tarradellas, 8-10, per un import de 167,5 MPTA, fet que ha generat un benefici extraordinari de 122,58 MPTA, comptabilitzat correctament en l'exercici 1998.

2.4.2. Aprovació de les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les societats concessionàries d'autopistes, túnels, ponts i altres vies de peatge

L'Ordre de 10 de desembre de 1998 aprova unes noves normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les societats concessionàries d'autopistes, túnels, ponts i altres vies de peatge. Aquesta Ordre comença a ser d'aplicació en l'exercici 1999 i amb efectes des de l'inici de l'explotació, i suposa la modificació d'una sèrie de criteris que es venien aplicant fins a la data, en relació a aspectes tan importants com el Fons de reversió, la Plusvàlua per revalorització de l'actiu (aspecte que ja no es preveu), etc. Els efectes de l'aplicació d'aquesta Ordre estan encara en estudi però impliquen, entre d'altres qüestions, la realització d'un nou Pla economicofinancer que reculli els nous criteris, el diferiment de les despeses financeres al llarg del període concessional per tal de fer efectiu el principi de correlació d'ingressos i despeses, la creació del fons de reversió des de l'inici de l'explotació, etc. L'aplicació dels nous criteris continguts en aquesta Ordre tindrà el seu impacte en la presentació dels comptes anuals corresponents a l'exercici 1999.

3. FISCALITZACIÓ DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA

Els pressupostos de Túnel del Cadí, SAC s'inclouen en les lleis de pressupostos de la Generalitat a partir de l'any 1996, que és el primer any en què passa a ser empresa pública catalana.

Els pressupostos de Túnel del Cadí, SAC corresponents a l'exercici 1997 i aprovats per la Llei 19/1996, de 27 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1997, preveïen uns ingressos i despeses en el pressupost d'explotació de 2.831,22 MPTA i uns recursos i dotacions en el pressupost de capital de 1.218,98 MPTA.

3.1. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST D'EXPLOTACIÓ

A continuació es presenta la liquidació del pressupost d'explotació de Túnel del Cadí, SAC corresponent a l'exercici 1997:

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 37/1997-D

A/C	INGRESSOS	Pressupost (I)	Real (II)	Desviació (III)-(I)
301	Prestació de serveis a tercers	1.944.680	1.865.927	(78.753)
302	Altres vendes	20.148	30.035	9.887
30	VENDES I PRESTACIONS DE SERVEIS	1.964.828	1.895.962	(68.866)
310	EXCÉS DE PROVISIONS PER A RISCOS I DESPESES	0	55.070	55.070
31	PROVISIONS APLICADES A LA SEVA FINALITAT	0	55.070	55.070
3	INGRESSOS PROPIS	1.964.828	1.951.032	(13.796)
45	DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA	0	49.274	49.274
4	SUBVENCIONS CORRENTS REBUDES	0	49.274	49.274
533	INTERESSOS DE DIPÒSIT	271.120	262.999	(8.121)
534	REVALORITZACIÓ D'ACTIUS	595.273	501.862	(93.411)
5	INGRESSOS PATRIMONIALS	866.393	764.861	(101.532)
	TOTAL INGRESSOS	2.831.221	2.765.167	(66.054)

A/C	DESPESES	Pressupost	Real	Desviació
100.01	Sous i salaris	174.629	170.431	-4.198)
100.02	Indemnitzacions	13.655	15.481	1.826
10	SOUS I SALARIS	188.284	185.912	-2.372)
110.01	Seguretat Social a càrrec de l'empresa	50.633	49.835	-798)
11	ASSEGURANCES I PRESTACIONS SOCIALS	50.633	49.835	-798)
120.01	Altres despeses	46.050	25.161	-20.889)
12	ALTRES DESPESES SOCIALS	46.050	25.161	-20.889)
1	REMUNERACIONS DEL PERSONAL	284.967	260.908	-24.0599)
210	Lloguers de béns mobles i immobles	18.792	18.830	38
211	Cànon	60	0	-60)
212	Conservació i reparació	47.005	40.232	(6.773)
213	Serveis professionals independents	20.915	26.514	5.599
214	Transports	100	1.007	907
215	Primes d'assegurances	22.046	17.175	(4.871)
216	Publicitat, propaganda i Relacions Públiques	17.500	8.358	(9.142)
217	Subministraments	29.350	14.281	(15.069)
219	Altres despeses diverses	47.016	42.952	(4.064)
21	SERVEIS EXTERIORS	202.784	169.349	(33.435)
220	Altres tributs	105.164	88.105	(17.059)
22	TRIBUTS	105.164	88.105	(17.059)
2	DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	307.948	257.454	(50.494)
300.01	Interessos	1.985.944	1.998.760	12.816
300.02	Despeses d'emissió, modificació i cancel·lació	65.141	67.840	2.699
30	DEUTE A LLARG TERMINI	2.051.085	2.066.600	15.515
320	Diferències negatives de canvi	139.914	139.914	0
32	DIFERÈNCIES NEGATIVES DE CANVI	139.914	139.914	0
3	DESPESES FINANCERES	2.190.999	2.206.514	15.515
50	AMORTITZACIÓ IMMOBILITZAT IMMATERIAL	2.888	2.888	0
51	AMORTITZACIÓ IMMOBILITZAT MATERIAL	21.986	14.971	(7.015)
52	AMORTITZACIÓ DESPESES AMORTITZABLES	22.433	22.432	(1)
5	AMORTITZACIONS	47.307	40.291	(7.016)
	TOTAL DESPESES	2.831.221	2.765.167	(66.054)

Imports en milers de pessetes

Font: Liquidació del pressupost elaborada per Túnel del Cadí, SAC

La Societat liquida correctament el pressupost d'exploració. A més, inclou una explicació de les principals desviacions, que han estat verificades per aquesta SCC, i que analitzem a continuació:

- INGRESSOS

- Desviació de les vendes produïda bàsicament pel creixement de la IMD inferior al previst i a la congelació de tarifes fins al mes de setembre.
- En quant a altres ingressos, es van obtenir uns ingressos no previstos per treballs realitzats pel propi immobilitzat.
- S'ha retrocedit un excés de les provisions realitzades en anys anteriors que no estaven pressupostades, degut a la Sentència del Tribunal Suprem que declara exempta de l'ITP la cancel·lació d'obligacions, segons s'explica en l'epígraf 2.2.10.
- No es va pressupostar la periodificació de les subvencions rebudes en anys anteriors. En ser un concepte recurrent i d'import fix, creiem que s'hauria d'haver previst.

- DESPESES

- Pel que fa a les despeses d'exploració s'han reduït els costos de manera considerable respecte dels imports previstos, destacant les altres despeses socials, l'import previst de les quals fou excessiu si tenim en compte els imports reals de 1996 i de 1997; el subministrament per l'aprofitament de la minicentral hidroelèctrica i els tributs, concepte en què també la previsió feta va ser excessiva tenint en compte els imports reals de 1996 i de 1997.
- Quant a aquells conceptes en què la despesa real ha estat superior a la despesa prevista, cal destacar els serveis professionals independents. En aquest cas ha estat així perquè inclouen les despeses originades pels treballs d'assessorament en el manteniment i explotació que va prestar GISA a Túnel del Cadí, SAC, que no estaven previstes. Tot i això, la despesa real de l'any 1997 ha disminuït respecte de la de 1996.
- Les despeses d'amortització no han sofert variacions significatives excepte en el cas de l'immobilitzat material, donat que les inversions s'han realitzat amb posterioritat a allò que estava previst retardant-se les amortitzacions pertinents.
- Quant a la despesa financera cal destacar la cancel·lació anticipada d'un préstec no disposat, que ha suposat passar com a resultats unes despeses associades a ell durant aquest any i que no estaven previstes.

3.2. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE CAPITAL

A continuació es presenta la liquidació del pressupost de capital de Túnel del Cadí, SAC corresponent a l'exercici 1997:

A/C	DOTACIONS	Pressupost (I)	Real (II)	Desviació (II)-(I)
	Inversió en autopista	65.000	167.719	102.719
67	INVERSIÓ IMMOBILITZAT MATERIAL	65.000	167.719	102.719
691	Despeses de formalització de deute	0	1.623	1.623
69	DESPESES D'ESTABLIMENT	0	1.623	1.623
6	INVERSIONS REALS	65.000	169.342	104.342
85	VARIACIÓ CAPITAL CIRCULANT	180.228	39.671	-140.557)
8	VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS	180.228	39.671	-140.557)
911	Fora del sector públic	973.058	973.059	1
91	AMORTITZACIONS DE PRÉSTECES A LLARG T.	973.058	973.059	1
94	VARIACIÓ PASSIUS FINANCERS A LLARG T.	695	75.245	74.550
9	VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS	973.753	1.048.304	74.551
	TOTAL DOTACIONS	1.218.981	1.257.317	38.336
A/C	RECURSOS	Pressupost	Real	Desviació
56	RECURSOS GENERATS PER LES OPERACIONS	689.582	708.246	18.664
5	INGRESSOS PATRIMONIALS I DÈFICIT D'EXPLOTACIÓ	689.582	708.246	18.664
67	ALIENACIÓ INVERSIÓ EN AUTOPISTA	0	2.447	2.447
6	ALIENACIÓ INVERSIONS REALS	0	2.447	2.447
88	REALITZACIÓ INVERSIONS FINANCERES	529.399	543.733	14.334
8	VARIACIÓ ACTIUS FINANCERS	529.399	543.733	14.334
93	VARIACIÓ PASSIUS FINANCERS A LL.T.	0	2.891	2.891
9	VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS	0	2.891	2.891
	TOTAL RECURSOS	1.218.981	1.257.317	38.336

Imports en milers de pessetes

Font: Liquidació del pressupost elaborada per Túnel del Cadí, SAC

La Societat liquida correctament el pressupost de capital, i inclou també una explicació de les principals desviacions, que han estat verificades per aquesta Sindicatura i que analitzem a continuació:

- DOTACIONS

- Inversions reals: la desviació de 102,72 MPTA és deguda principalment a la inversió realitzada pel sistema d'integració de Túnel del Cadí amb TABASA, que no estava prevista, per un import de 95,20 MPTA, que inclou el cost del nou programari (FICOS) implantat per Andersen Consulting, el nou maquinari, i la inversió en la unificació de vies de peatge que implanta Arce Sistemas, SA.
- Variació de passius financers: La desviació de 74,55 MPTA correspon al pagament de la quota dels IBI de l'any 1994, que estaven provisionades encara que s'ha presentat recurs.

- La variació d'actius financers, que presenta una desviació negativa de 140,55 MPTA, correspon a la part a curt termini dels préstecs a 31 de desembre de 1996, que s'han pagat al llarg de l'any 1997.

- RECURSOS

Pel que fa als recursos, no s'observen desviacions significatives i, en tot cas, són positives, destacant el 18,66 MPTA de més recursos generats per les operacions.

- Alienació d'inversions reals: Venda d'immobilitzat divers (equips informàtics i mobiliari, principalment) no pressupostat, que suposa uns recursos addicionals de 2,45 MPTA.
- Variació d'actius financers: Correspon a l'import col·locat a final d'any en inversions financeres temporals, amb una desviació positiva respecte de la xifra prevista, de 14,33 MPTA.
- Variació de passius financers: Correspon a la variació en l'immobilitzat financer, que ha disminuït 2,89 MPTA bàsicament a causa de la devolució dels préstecs al personal.

Per tant, tenint en compte la seva forma de realització i ateses les desviacions anteriors, considerem correcta la liquidació dels pressupostos d'explotació i de capital per a l'exercici 1997.

4. FISCALITZACIÓ DE LA LEGALITAT

En la fiscalització dels estats financers i de les liquidacions pressupostàries s'han analitzat aspectes legals de caire comptable, pressupostari, laboral, fiscal, etc. En aquest capítol la fiscalització de la legalitat se centra en els procediments de contractació.

4.1. CONTRACTACIÓ

En aquest epígraf s'analitza el compliment de la legalitat pel que fa als procediments de contractació que segueix Túnel del Cadí, SAC.

4.1.1. Legislació aplicable

D'acord amb el que estableix la disposició addicional sisena de la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques, les societats mercantils amb capital majoritari de l'Administració, els seus organismes autònoms o entitats de dret públic, ajustaran la seva activitat contractual als principis de publicitat i concurrència, la qual cosa estableix en el mateix sentit la Llei de l'Estatut de l'empresa pública catalana. El mateix criteri regia en l'anterior Llei de contractes de l'Estat.

L'aplicació d'aquests principis s'ha de fer de manera conjunta. Això comporta que sigui necessari no només consultar diverses empreses a l'hora de portar a terme una determinada contractació, si no també que, en aplicació del principi de publicitat, i per fer veritablement efectiu el principi de concurrència, es publiqui en un diari dels de major tirada o bé en un Diari Oficial el corresponent anunci de licitació.

A més, atès que la Llei de contractes permet l'adjudicació pel procediment negociat en contractes de baix import, i altres supòsits previstos en la Llei, es podria utilitzar, per analogia, aquesta previsió per a les empreses públiques.

4.1.2. Procediments emprats per Túnel del Cadí, SAC

La Societat té elaborat un manual on es detallen els circuits i procediments que han de seguir les compres de material i la contractació de serveis. Aquest document estableix que, com a norma general, per a l'adquisició de béns d'import superior a 100.000 PTA, i per a tota la contractació de serveis, s'ha de disposar d'un mínim de 3 ofertes. Quan això no sigui possible o convenient, es detallaran les raons en la Proposta de Comanda que haurà de ser conformada pel Director General.

Així mateix, quant als imports a partir dels quals s'ha de fer publicitat, la Societat segueix el procediment i límits aprovats pel Consell d'Administració de TABASA. Entenem que, malgrat les dues societats tinguin els òrgans de direcció comuns, caldria que el Consell d'Administració de Túnel del Cadí aprovés explícitament els seus propis límits.

4.1.3. Treball realitzat

Per a realitzar el treball s'han analitzat les adquisicions de béns d'inversió més importants de l'exercici 1997, així com la contractació d'aquells serveis més importants per l'import de què es tracta o pel concepte que recullen.

- CONTRACTACIÓ DE BÉNS D'INVERSIÓ

En concret, s'han analitzat 4 contractes, que suposen el 54,09% sobre les adquisicions d'immobilitzat de l'exercici:

- a) Contracte amb Arce Sistemas per a la substitució de les vies manuals i automàtiques en la barrera del peatge, i la renovació dels ordinadors de control d'estació, per un import de 45 MPTA, signat el febrer de 1997.

No es van demanar ofertes a altres empreses per raons de compatibilitat del sistema. Hi ha un informe justificatiu de la proposta d'adjudicació, on es recomana l'adjudicació a Arce Sistemas, que és l'empresa que va instal·lar les altres vies no obsoletes.

- b) Contracte amb Sainco per a la substitució del sistema de seguretat i vigilància del Túnel, signat l'octubre de 1994, per un import de 17,86 MPTA. Es van demanar diverses ofertes, de les quals es va preparar un quadre comparatiu i se'n va escollir la més adequada.

- c) Contracte amb Andersen Consulting per a elaborar el Pla d'integració de Gestió, per un import de 13,5 MPTA. S'adjudica a Andersen Consulting l'elaboració d'un Pla d'integració de les dues companyies, TABASA i Túnel del Cadí, previ acord del Consell d'Administració de TABASA. Hi ha un informe on es justifica l'adjudicació a Andersen Consulting, atès que ja va implantar en el seu moment el sistema de gestió de TABASA, i posseeix els coneixements suficients quant a l'organització, sistemes i processos.

- d) Contracte amb Andersen Consulting per a la implantació del Pla d'integració i la implantació del Sistema Integrat de gestió, alternativa FICOS OPEN, signat el febrer de 1997, per un import de total de 83,5 MPTA, sense IVA, a dividir entre les dues companyies (Túnel del Cadí i TABASA). Aquest contracte s'adjudica a Andersen Consulting, previ acord del Consell d'Administració de TABASA, i després de ser analitzades 4 solucions en el Pla d'integració anterior, s'escull aquesta per preu i per idoneïtat de les especificitats tècniques.

En la revisió d'aquests contractes, s'ha trobat que manca en tots els casos un expedient on quedin arxivats tots els documents relatius a la contractació corresponent, cosa que en facilitaria el seguiment.

CONTRACTACIÓ DE SERVEIS

En general, els serveis contractats són de petit import i responen a conceptes com ara manteniment, neteja, conservació, etc. La nostra revisió s'ha basat en l'anàlisi d'aquelles despeses del Compte de pèrdues i guanys susceptibles de

contractació externa. En general, els imports no són superiors a 5 MPTA. Per aquestes despeses s'ha vist que es demanen diverses ofertes, es fa un quadre comparatiu de totes elles i s'escull aquella que té el cost més baix.

Tot i això, igual que en el cas de contractació de béns d'inversió, creiem que s'hauria d'elaborar un expedient individualitzat on es recollissin tots els documents relacionats amb la contractació del servei.

4.1.4. Conclusions

La contractació realitzada per la Societat ha estat correcta, tant pel que fa a la contractació de béns d'inversió com pel que fa a la contractació de serveis. Tot i això, seria recomanable una millora en els aspectes formals del procediment de contractació, sobretot pel que fa a l'elaboració d'un expedient on quedin recollits tots els documents referents a la contractació (ofertes, quadre comparatiu, informe justificatiu de l'adjudicació, contracte, etc.).

Pel que fa al manual de procediment existent, caldria que la Societat establís explícitament uns límits quantitius propis a partir dels quals fos necessari donar publicitat a la contractació, i que aquests s'aprovesin pel seu Consell d'Administració.

5. FISCALITZACIÓ DE LA GESTIÓ

L'abast de la fiscalització de la gestió de Túnel del Cadí, SAC se centra en els 3 aspectes següents:

- D'una banda, en la reestructuració que s'ha portat a terme en la Societat des del moment en què passa a ser empresa pública, quan la Generalitat de Catalunya es converteix en l'accionista majoritari després de l'ampliació de capital de l'any 1995 (vegeu l'epígraf 5.2). En concret s'analitza el Pla d'integració i els efectes de la reestructuració, basat en l'evolució de les principals magnituds del Compte de pèrdues i guanys, que són les que donen una idea de l'impacte que ha suposat aquesta reestructuració.
- D'altra banda, s'ha analitzat el PEF vigent en l'exercici 1997, com a principal instrument de control de gestió, i també quant a les variables més importants que incorpora i al seu grau de compliment (vegeu l'epígraf 5.3).
- Per últim, s'han analitzat la resta de mecanismes de control de gestió emprats per la Societat (vegeu l'epígraf 5.4).

Abans d'entrar en l'anàlisi dels aspectes esmentats, i per tal d'entendre l'evolució de l'activitat fins al moment actual, incloem a continuació un epígraf on s'expliquen els factors que condicionen l'activitat de la Societat, i les principals causes.

5.1. FACTORS CONDICIONANTS

L'evolució de l'activitat de la Societat (explotació del Túnel del Cadí) i, sobretot, l'evolució dels resultats d'aquesta activitat, es troba condicionada per dos factors: les tarifes i el trànsit. Aquestes dues variables es troben fora de l'àmbit de decisió de la Societat; la primera, per la seva regulació taxada, i la segona, perquè la seva evolució depèn de condicionants socials i demogràfics, la modificació dels quals no està a l'abast de la Societat.

A) Tarifes: Les tarifes de Túnel del Cadí estan regulades des de la promulgació del Decret 712/1973, de 22 de març, d'adjudicació de la concessió, en el qual s'indicaven les tarifes inicials.

D'altra banda, el Decret 106/1989, de 17 d'abril, en el seu article 2 regula les tarifes per als anys 1989 a 1992.

Posteriorment, Túnel del Cadí, SAC va revisar les seves tarifes d'acord amb la legislació vigent, i segons estableix la clàusula 45 del Plec de clàusules generals per a la construcció, la conservació i l'explotació d'autopistes en règim de concessió, modificada per Reial decret 210/1990, de 16 de febrer.

Les successives revisions de tarifes varen ser aprovades segons l'Ordre de 8 de maig de 1990 (mercaderies perilloses i vehicles especials), Ordre de 24 de desembre de 1990, Ordre d'1 de març de 1991 (descomptes, abonaments i bonificacions), Ordre de 31 de desembre de 1991 (IVA del 13%), Ordre de 24 de març de 1992 (descomptes, abonaments i bonificacions), Ordre de 28 de juliol de 1992 (IVA del 15%), Ordre de 30 de març de 1993 (modalitat productors), Ordre de 21 de març de 1994, Ordre de 31 de desembre de 1994 (IVA 16%), successives Ordres anuals d'actualització de les tarifes pel DPTOP a través de la Delegació del Govern, i Reial decret Llei 14/1997, de 29 d'agost, pel qual es modifica la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA), i rebaixa del peatge del 16% al 7% per als turismes.

Les tarifes mitjanes (sense IVA) dels anys 1996 i 1997 són de 1.125 i de 1.157 PTA, respectivament.

B) Trànsit: Des de l'inici de l'explotació del Túnel del Cadí, el trànsit ha estat sempre (excepte els dos primers anys) per sota de les previsions efectuades i

incloses en el PEF. L'evolució dels últims anys i la seva comparació amb les xifres previstes en el PEF donen una idea d'aquesta evolució negativa:

ANY	IMD segons PEF 89	IMD segons PEF actual	IMD real
1991	4.576	-	5.180
1992	4.942	-	5.294
1993	5.239	-	4.663
1994	5.553	-	4.529
1995	5.886	-	4.486
1996	6.239	4.530	4.506
1997	6.614	4.598	4.420
1998	7.010	4.737	4.808

Notes: Dades extretes del PEF de 1989 i del PEF actualment vigent
 Dades estimades a desembre de 1998
 IMD referida a vehicles

S'han inclòs també les IMD previstes en el PEF anterior per als anys 1996 a 1998. La comparació d'aquestes IMD amb les ja més ajustades del PEF actual i amb les reals de cada any, donen una idea de la important desviació existent pel que fa a les previsions del trànsit des de l'inici de la concessió.

Com s'observa, la IMD real va superar les previsions en els anys 1991 i 1992. En els anys 1993 a 1995 s'observa una desviació negativa molt significativa de la IMD real respecte de la IMD prevista en el PEF. En els anys 1996 a 1998, anys en què ja s'aplica el nou PEF, que ja recull les noves previsions d'IMD reajustades a la realitat, les desviacions ja no són tan significatives i s'observa, a més, una millora en la IMD real de l'any 1998 respecte de la IMD prevista.

En l'any 1994 es va realitzar un estudi relatiu als Efectes sobre el trànsit en el Túnel del Cadí de les actuacions viàries programades per als propers anys. Posteriorment, es va posar al dia en l'any 1995 efectuant-se l'estudi Revisió i actualització dels efectes sobre els trànsits en el Túnel del Cadí de les actuacions viàries programades per als propers anys.

En aquests estudis, es van considerar les actuacions viàries ja executades i les corresponents als projectes a dur a terme en l'Eix del Llobregat. També es va analitzar l'elasticitat dels volums de trànsit respecte el peatge, a partir de les dades previstes en el Túnel del Cadí i la situació actual, així com les variacions del trànsit en funció de les condicions de circulació en els seus itineraris alternatius.

Fonamentalment, es va constatar una forta sensibilitat de la demanda respecte al peatge, una disminució de l'activitat econòmica de la zona, una forta sensibilitat a les condicions de circulació sobre l'Eix del Llobregat i a les millores dels itineraris alternatius. Tot això fa que l'evolució del trànsit no sigui tan favorable com la prevista inicialment i no depengui de variables que estiguin a

l'abast de la Societat sinó de variables i condicionants externs a Túnel del Cadí, SAC.

Conseqüència d'aquesta desviació tan important de les previsions de trànsit des de l'inici de la concessió, que ha suposat també un decrement dels ingressos previstos, han estat les fortes ampliacions de capital necessàries per al finançament dels elevats resultats negatius de la Societat.

5.2. LA REESTRUCTURACIÓ DE LA SOCIETAT

5.2.1. El Pla d'integració

Des de la seva constitució, Túnel del Cadí realitzava dues activitats diferenciades: d'una banda, l'explotació del túnel pròpiament dita i, d'altra banda, la direcció d'obres externes a la Societat. Una vegada passat el període expansiu olímpic, aquesta activitat atípica anà perdent la seva importància i, finalment, en l'any 1995 el Consell d'Administració va decidir d'abandonar-la.

Des del moment en què la Societat passa a ser empresa de la Generalitat, i tenint en compte que el seu objecte social inclou la gestió de la concessió administrativa en els aspectes de construcció, conservació i explotació de l'itinerari del Túnel del Cadí i els seus accessos, activitat similar a la que ja tenia una altra empresa de la Generalitat, TABASA, pel que fa als Túnel de Vallvidrera, es va decidir portar a terme la gestió conjunta de les dues societats, per tal d'aprofitar les sinergies que es poguessin produir.

El principal canvi que es va produir va ser en l'equip directiu, que va passar a ser compartit amb TABASA. De fet, el President (que ho és des que la Societat passa a ser empresa de la Generalitat), el Director General, el Director d'Explotació i, amb posterioritat, el Director Economicofinancer de TABASA van passar-ho a ser també de Túnel del Cadí, SAC.

La Societat fins a aquella data havia tingut cada any pèrdues elevades degut principalment a causa que el trànsit no ha estat mai el previst en el PEF. Per a això, la Societat es planteja una reestructuració, tant pel que fa a la plantilla com pel que fa a les despeses generals. Un dels objectius principals de la gestió conjunta d'ambdues societats és obtenir estalvis que permetin adequar els costos d'estructura al trànsit real.

Quant al personal, s'ha de dir que la plantilla era molt elevada. La Societat tenia una plantilla mitjana al 1995 de 84,5 persones. D'aquests, una bona part es dedicaven a l'activitat de direcció d'obres, per la qual cosa, un cop abandonada aquesta activitat, es produeix una disminució significativa de plantilla que passa l'any 1996 a 58 persones i l'any 1997 a 45.

La decisió de la gestió conjunta de TABASA i Túnel del Cadí, SAC comportava que es produïssin una sèrie d'estalvis si es compartien les oficines, les despeses generals de manteniment, de serveis generals, etc. Per tot això, es va decidir contractar un estudi d'aprofitament de les possibles sinergies que poguessin sorgir. A partir d'aquest estudi, on es veuen les sinergies en tots els camps comuns, la Societat entra en un procés de reestructuració de funcions, informàtic, etc.

Per tal d'iniciar la gestió conjunta de TABASA i Túnel del Cadí, SAC es decideix el trasllat de domicili social de Túnel del Cadí, SAC a les oficines de TABASA a Vallvidrera. D'aquesta forma, Túnel del Cadí, SAC obté un benefici extraordinari per la venda de les seves oficines.

Els efectes que aquesta política d'integració de la gestió entre ambdues companyies ha suposat per Túnel del Cadí es poden veure principalment en l'evolució de les principals magnituds del Compte de pèrdues i guanys, que s'analitza en l'epígraf 5.2.2. Ha suposat una reducció de costos important, així com un alleugeriment de l'estructura de la Societat.

La nostra anàlisi, pel que fa al procés de reestructuració, s'ha centrat en el Pla d'integració de TABASA-CADÍ, que resumim a continuació.

El Pla d'integració de TABASA-CADÍ

El Pla d'integració recull la planificació per a la correcta implantació dels processos i sistemes d'ambdues companyies.

El model d'integració es compon del model de gestió, del model organitzatiu i del model tecnològic. A continuació incloem un quadre resum del model de gestió (el model organitzatiu busca objectius d'optimització de la gestió dels recursos humans, de la millora del clima laboral, etc., mentre que el model tecnològic busca objectius i beneficis tècnics i, per tant, no han estat objecte de la nostra anàlisi):

Model de gestió

Objectiu: Optimitzar els processos i reduir els costos	
Mesures a prendre	Beneficis a obtenir
Racionalitzar els processos de les dues empreses, garantint el grau de control adient: .Eliminar tasques redundants .Optimitzar la seqüència de tasques .Optimitzar el flux d'informació	.Reduir els recursos dedicats a cada procés .Simplificar, agilitar els processos . Evitar la duplicitat de tasques
Homogeneïtzar els processos de negoci de les dues empreses per assolir la gestió unificada tot respectant els aspectes diferencials de les dues empreses	.Simplificar les tasques de gestió .Facilitar la comparació i l'anàlisi de la gestió de les dues empreses
Unificar, tant com sigui possible, les relacions amb tercers	.Millorar les condicions de compra i de crèdit .Simplificar el procés de negociació
Potenciar les eines de suport per automatitzar tasques repetitives sense valor afegit	Reduir el temps dedicat a les tasques administratives facilitant la realització de tasques de valor afegit

Font: Dades obtingudes del resum del Model d'integració

Dins el model organitzatiu s'inclou l'organigrama tal com ha quedat després de la integració. La presidència, direcció general, direcció d'explotació i direcció economicofinancera estan compartides. També es comparteixen les secretàries i la informàtica. Queden separades l'explotació de Cadí i l'explotació de TABASA per raons d'ubicació física. La resta de funcions dintre l'àrea economicofinancera (comptabilitat, tresoreria, control de gestió, recursos humans) estan compartides.

Com a conseqüència de tot això, es va calcular un càrrec mensual que Túnel del Cadí, SAC ha de pagar a TABASA en concepte de lloguer per les oficines i places de pàrquing, de les despeses de manteniment, les despeses pel personal compartit i altres despeses diverses. Aquest import es va establir mitjançant un conveni entre les dues societats signat el 31 de juliol de 1996. El conveni està recolzat per un estudi previ realitzat per KPMG Peat Marwick. L'estudi analitza els m² utilitzats, el preu del m² del lloguer, les despeses de manteniment i funcionament de l'edifici, així com les prestacions de servei. El resultat de l'estudi suposa que el pagament mensual ha de ser d'1,56 MPTA desglossat pels següents conceptes:

Lloguer de part de les oficines	420
Despeses manteniment i funcionament de l'edifici i diversos serveis disponibles	325,6
Personal compartit: Dir.General, Dir. d'Explotació, secretaria de Dir.General., Administració de residents i diversos	(*) 795
Lloguer de les places de pàrquing	25
TOTAL Import mensual	1.565,6

Imports en milers de pessetes

Nota (*): No inclou la direcció financera ja que en el moment de signar el conveni, Túnel del Cadí tenia encara una direcció financera pròpia

Font: Dades extretes del conveni TABASA/TÚNEL DEL CADÍ

En el següent epígraf s'analitzen els efectes d'aquesta reestructuració en el Compte de pèrdues i guanys que incideixen bàsicament en la reducció de costos i en l'alleugeriment de l'estructura de la Societat.

5.2.2. Els efectes de la reestructuració: evolució del Compte de pèrdues i guanys

Per tal de veure els efectes de la reestructuració portada a terme simultàniament amb la gestió conjunta amb TABASA, el que millor ens indica el que ha succeït, sobretot per a veure l'impacte en la reducció de costos, és l'anàlisi de les principals partides del compte de pèrdues i guanys dels últims 4 anys. A continuació incloem un quadre on s'observen els imports d'aquestes partides:

Concepte:	1995	1996	1997	1998
Resultat	(887,37)	(621,88)	(501,86)	(167,77)
Despeses personal	541,73	411,45	260,91	237,73
Serveis exteriors	280,86	166,85	168,87	195,7
Vendes	1.765,65	1.854,72	1.865,93	2.085,56
Tarifa mitjana	1.078	1.125	1.157	1.207
IMD	4.486	4.506	4.420	4.808
Plantilla mitjana	85	45	41	40

Imports de resultat, despeses de personal, serveis exteriors i vendes en milions de pessetes

Font: Dades obtingudes dels comptes anuals dels anys respectius, així com d'altres informes mensuals elaborats per la Societat.

S'observa una significativa tendència a la baixa del resultat negatiu, des de l'any 1995 fins a l'any 1998, deguda principalment a la disminució de les despeses de personal (en passar la plantilla mitjana de 85 a 40 persones) i a la reducció de despeses generals (serveis exteriors) de l'any 1995 a l'any 1996.

Per una altra banda, s'aprecia un lleuger augment dels ingressos per vendes; aquest ve donat principalment per l'increment de les tarifes i no per l'evolució positiva de la IMD ja que aquesta, llevat de l'any 1998 en què ha augmentat un 8,8%, per a la resta d'anys s'ha mantingut o ha disminuït.

Així, els principals factors que han intervingut en aquesta disminució de resultats negatius són els següents:

- Una significativa disminució de plantilla de 85 a 40 persones en 4 anys.
- La venda de les oficines de l'antiga seu social de Túnel del Cadí, que ha generat uns beneficis extraordinaris l'any 1996, 31,32 MPTA, i l'any 1998, 122,58 MPTA.

- La disminució dels costos d'estructura en decidir compartir les direccions (general, financera i d'explotació), els serveis de manteniment i la resta de serveis generals amb TABASA.
- Un augment dels ingressos d'explotació, degut més a l'increment de les tarifes que no pas a l'evolució de la intensitat del trànsit.

Un cop assolit aquest nivell de reducció de costos, la previsió és de mantenir-los en aquesta línia.

5.3. EL PLA ECONOMICOFINANCER (PEF)

A continuació s'analitza el PEF com a document que elabora la Societat en compliment de la normativa que el regula i que engloba les previsions generals a llarg termini del que serà la marxa de la Societat fins al termini de la concessió i s'exposa la seva evolució des de l'inici de l'activitat de la Societat. A més, es presenten les principals previsions que s'han establert en el PEF vigent i s'avalua el seu grau de compliment.

5.3.1. El PEF com a document legal de planificació

Les clàusules 46 i 47 del Plec de Clàusules generals adjunt al Decret 215/73 i les Ordres de 18 de maig i de 7 de juny de 1976 del Ministeri d'Hisenda regulen el PEF. Específicament, l'Ordre de 7 de juny de 1976 estableix que el PEF de les societats concessionàries haurà de presentar-se necessàriament el primer exercici en què la concessionària pretengui exercir les facultats de revalorització que s'estableix en les dites Ordres i que aquest haurà de contenir, com a mínim, les previsions del Balanç de situació, Compte de pèrdues i guanys i flux de tresoreria corresponent a tots els exercicis del període concessional, i contemplarà expressament les revaloritzacions d'actius a efectuar. A més, s'estableix que el PEF s'haurà d'actualitzar, a iniciativa de la pròpia Societat o de l'Administració, quan els resultats reals comportin desviacions respecte a les previsions incloses en el PEF ja aprovat.

A partir de certes variables (com la intensitat mitjana diària de trànsit –IMD-, les tarifes, els IPC de cada any, el tipus d'interès pel finançament, etc.) es genera un Balanç de situació i un Compte de pèrdues i guanys per a cada any.

Per tant, es pot considerar el PEF com un programa d'actuació a llarg termini, un marc general de l'evolució prevista de la Societat en el període de durada de la concessió, i que dóna compliment a l'establert en la legislació esmentada.

Amb l'elaboració del PEF inicial i de les seves modificacions quan es produeixen canvis substancials, la Societat dóna també compliment als articles 28 i 29 de

la Llei 4/1985, de 29 de març de l'estatut de l'empresa pública catalana, que estableixen de manera específica l'obligació de l'elaboració d'un programa d'actuació, d'inversions i de finançament (PAIF), així com els terminis de realització, tramitació, aprovació i publicació (aquesta obligació queda també establerta, de manera similar, en el Decret legislatiu 9/1994, de 13 de juliol, que actualitza i refon la Llei 10/1982, de 12 de juliol, de finances públiques de Catalunya, en els articles 54, 55 i 56). Entenem que el PEF cobreix abastament els objectius i la finalitat que es pretenen obtenir amb l'elaboració del PAIF, donat que:

- el contingut del PEF s'adequa a les prescripcions exigides per al PAIF.
- les característiques peculiars de la Societat com a concessionària de l'explotació d'un túnel en règim de peatge, fa que no es produeixen modificacions substancials cada any en l'activitat de la Societat,
- el PEF és aprovat per Acord de Govern i, quan es produeixen modificacions substancials, i per tant, la Societat ha de modificar el PEF, se sol·licita de nou la seva aprovació pel Govern,
- la Societat està sotmesa al règim legal específic de les societats concessionàries d'autopistes de peatge que regula l'elaboració del PEF com a instrument de planificació a llarg termini i, per tant, s'assimila als PAIF quant a la finalitat prevista en la seva regulació.

5.3.2. Evolució dels PEF

En data 30 de novembre de 1984, la Societat va presentar davant la Delegació del Govern el corresponent PEF, prèviament aprovat pel Consell d'Administració, al qual fa referència la clàusula 47 del Plec de clàusules generals adjunt al Decret 215/1973 i les Ordres del Ministeri d'Hisenda de 18 de maig i de 7 de juny de 1976, el qual va ser aprovat pel Conseller d'Economia i Finances el 18 de febrer de 1985.

L'experiència obtinguda en l'explotació de la Societat va posar de manifest profundes desviacions respecte de les previsions contingudes en el PEF, degudes fonamentalment als factors següents:

- a) Increment de la inversió com a conseqüència del major volum d'obra consegüent a l'ampliació del traçat de la concessió (tram Alp/N-152), per donar servei a les instal·lacions de la concessió.
- b) Menor trànsit del previst com a conseqüència de les dificultats existents per a accedir al Túnel.
- c) Tarifes inferiors a les previstes a causa d'una inflació menor que la programada i de la inviabilitat de la fórmula polinòmica de revisió.
- d) Augment dels tipus reals d'interès que fa més gravosa la càrrega financera del deute.

Per aquestes circumstàncies, la Societat va presentar l'actualització del seu PEF, que va ser aprovat per Decret 106/1989, de 17 d'abril, de la Generalitat de Catalunya.

Posteriorment, es varen produir noves modificacions substancials respecte de les previsions incloses en el PEF; fonamentalment les següents:

- a) Menor trànsit del previst.
- b) Variació del tipus d'interès real respecte del previst.
- c) Actualització de la inversió i de les amortitzacions dels actius revertibles amb vida inferior al període concessional.
- d) Ampliació de capital.

Per tant, la Societat va actualitzar i reajustar el segon PEF, d'acord amb les disposicions esmentades, que va ser aprovat pel Govern de la Generalitat amb data 30 de gener de 1997. Aquest PEF és el que està vigent actualment.

5.3.3. Principals previsions del PEF vigent

El PEF incorpora les previsions, per a tots els anys que dura la concessió, quant a estructura financera; la inversió en autopista; els resultats d'explotació (ingressos i despeses); els sistemes d'amortització previstos; la política de dividends i reserves que ha de complir la clàusula 54 del Plec de Clàusules generals abans esmentat, i l'actiu i el passiu circulant. A continuació es passa breument revista a les hipòtesis adoptades en l'elaboració del PEF, que resulten més rellevants.

1. Previsió del trànsit

Com ja s'ha dit, l'evolució real del trànsit des de l'inici de la concessió sempre ha estat per sota de la prevista.

Dels resultats de tots els estudis esmentats en l'epígraf 5.1, es determinen les xifres de la previsió del trànsit en les quals es té en compte la influència de la quantificació monetària de l'estalvi de temps i de distància. Es preveu una millora de la situació econòmica a partir de l'any 1996 i s'identifiquen diferents cadències de creixement fins als anys 2001, 2006, 2016 i 2023. A més, es tenen en compte els efectes de l'execució de diverses actuacions viàries sobre l'Eix del Llobregat d'acord amb les següents hipòtesis de calendari:

Any 2002	Autopista Sallent-Navàs i millora enllaç Cadí-Pimorent
Any 2004	Autopista Navàs-Berga
Any 2009	Desdoblament Berga-Bagà

Els increments mitjans anuals vénen determinats d'acord amb l'augment de la demanda, i el seu repartiment segons les condicions de les vies alternatives i les pròpies variables que es consideren en el model de previsió del trànsit. S'ha limitat aquest creixement a un màxim de 2,5%, excepte per als anys en què es produeixen millores en l'Eix del Llobregat.

Les IMD anuals i els creixements previstos pels 5 anys següents són:

Any	IMD	Creixement %
1996	4.530	-
1997	4.598	1,5
1998	4.667	1,5
1999	4.737	1,5
2000	4.808	1,5

2. Previsió de tarifes

El règim de peatge de la concessió és de peatge únic; és a dir, obert, quedant lliure de peatge l'accés a Puigcerdà per Alp, Carretera 154 i un tram de l'accés a Bellver.

Les revisions de tarifa es fan aplicant només el 0,95 de l'IPC d'acord amb el que s'estableix en el Decret 164/91, de 16 de juliol.

El PEF preveu la tarifa mitjana, calculada a partir de la tarifa mitjana real a 31 de desembre de 1995, conseqüència dels percentatges reals de les diferents categories i de la incidència del descompte mitjà.

En conseqüència, les tarifes mitjanes sense IVA, expressades en pessetes, previstes en el PEF per als anys 1996 a 2000, són les següents:

Any	Tarifa mitjana sense IVA
1996	1.122
1997	1.159
1998	1.197
1999	1.236
2000	1.276

3. Previsió de la inflació

Per poder preveure el creixement esperat en cadascun dels conceptes que interessen en el comportament economicofinancer, s'han considerat unes previsions de l'IPC del 3,5% per a tots els anys.

4. Estructura financera

- a) Capital Social: El capital social desemborsat inicialment s'ha anat ampliant a fi de restablir l'equilibri financer motivat per les desviacions que s'han generat respecte a les previsions incloses en l'anterior Pla economicofinancer aprovat, fonamentalment pel menor trànsit.

També amb aquesta finalitat el Decret 106/1989, de 17 d'abril establia que la Societat concessionària havia d'ampliar el seu capital per deixar-lo fixat en la quantitat de 8.780 MPTA.

Amb posterioritat es van produir diverses ampliacions fins a arribar el capital social, a maig de 1995 a 9.564,5 MPTA. En el transcurs de l'any 1995 es va ampliar novament el capital en 8.019,45 MPTA, el qual va quedar subscrit i desemborsat en el mes de juliol de 1995 en la quantitat de 17.538,95 MPTA, fins a la data.

Aquesta xifra de capital és la que es preveu fins al final de la concessió.

- b) Les necessitats financeres que es preveuen han de ser completades amb recursos aliens. A tal efecte el PEF estima un finançament extern per a refinançar el deute, fonamentalment a partir de finals de 1998, i suportar els resultats de la companyia fins al punt d'equilibri, així com atendre les necessitats derivades de la reposició de les instal·lacions amb vida útil inferior al període concessional. Es preveu un endeutament de 19.253 MPTA, després que la darrera ampliació de capital produïda l'any 1995 permetés amortitzar una part del deute. Així, es preveu que l'endeutament comenci a disminuir de forma significativa a partir de l'any 2007. Pels 5 primers anys les previsions d'endeutament són les següents:

Any	Previsió
1996	19.253
1997	19.262
1998	17.822
1999	17.860
2000	18.877

La previsió dels costos de l'endeutament s'ha fixat en un diferencial de punts sobre l'índex de l'IPC de cada any i s'han considerat dos escenaris: un primer fins a l'any 2001, i un segon a partir de l'any 2002. Amb aquestes consideracions, els tipus d'interès que s'apliquen al Pla economicofinancer resulten ser, des de finals de 1989 fins a l'any 2001, d'un 9,5%, i a partir de l'any 2002 en endavant del 10,5%. La previsió d'aquest tipus d'interès ve condicionada per l'estructura del deute a llarg termini ja contractat, i inclou el marge i les despeses originades per la contractació i manteniment

dels nous crèdits. D'acord a les variables assenyalades i tenint en compte també les amortitzacions, s'obtenen les següents previsions:

1r any amb beneficis:	2008
Endeutament màxim:	19.686 MPTA
Any d'endeutament màxim:	2003
Any d'endeutament zero:	2022

5. Inversió en autopista

L'obra inicialment executada s'ha anat completant amb diverses actuacions degudament autoritzades, encaminades fonamentalment a millorar els accessos al Túnel, així com incrementant els nivells de seguretat, qualitat i confort dels usuaris.

La inversió total prevista a 31 de desembre de 1996 és de 17.391,79 MPTA, dels quals 12.099,62 MPTA corresponen a inversió en obres, 4.586,49 MPTA a les despeses d'administració i financeres activades com a més valor de l'immobilitzat, i 705,68 MPTA com a actualitzacions de les lleis pressupostàries dels anys 1981 i 1983.

6. Resultats d'explotació

La valoració dels ingressos de peatge al llarg d'un any determinat resulta de multiplicar el trànsit que s'espera que passi pel peatge per la tarifa mitjana de base augmentada pel factor de revisió de l'any considerat i que té en compte el sistema de descomptes i bonificacions establert en el pagament del peatge.

Les despeses d'explotació inclouen les corresponents a les d'administració, comercials i les pròpies d'explotació, manteniment, consum i conservació. Dintre de cadascuna d'aquestes queden recollits els conceptes de personal, treballs, subministraments i serveis externs, conservació i manteniment d'equips i de vehicles, conservació de l'autovia, tributs i despeses diverses.

Les previsions s'han fet considerant les despeses d'explotació reals a 31 de desembre de 1995, ajustant-les a les previsions de l'any 1996 i a les necessitats del mateix creixement del trànsit i l'increment anual del cost de la vida. Les despeses anuals per als 5 primers anys són les següents:

Any	Previsió
1996	638
1997	594
1998	577
1999	599
2000	621

Quant a les amortitzacions, s'han tingut en compte les amortitzacions per reversió, les amortitzacions tècniques dels actius reversibles i les amortitzacions dels immobilitzats no reversibles.

7. Política de dividendes i de reserves

Pel que fa als dividendes i reserves la Societat estarà subjecta al que disposa la clàusula 54 del Plec de Clàusules generals per a la construcció, conservació i explotació en règim de concessió aprovat per Decret 215/1973 i la legislació vigent, repartint tots els beneficis que obtingui una vegada hagi dotat les reserves corresponents. D'aquesta manera el PEF preveu la dotació a reserves, d'acord amb les reserves legals que li són d'aplicació i que expliquem en l'epígraf 2.2.8 d'aquest Informe.

5.3.4. Grau de compliment del PEF

Les principals partides dels comptes d'explotació previstos en el PEF pels anys 1996 a 1998 i la seva comparació amb les dades reals (les definitives de l'any 1998 s'han obtingut en l'última fase d'elaboració d'aquest Informe) són les següents:

	1996		1997		1998	
	PEF	Real	PEF	Real	PEF	Real
Ingressos	1.862	1.946,82	1.965	1.895,96	2.227	2.109,11
Despeses d'explotació	(638)	(653,44)	(594)	(517,30)	(577)	(494,74)
Excedent d'explotació	1.224	1.293,38	1.371	1.378,66	1.651	1.614,37
Despeses financeres netes	(1.937)	(1.928,62)	(1.969)	(1.943,51)	(2.051)	(1.897,91)
Resultats extraordinaris	(47)	56,63	(49)	104,34	(49)	164,75
Amortitzacions	(63)	(43,28)	(47)	(40,29)	(127)	(50,98)
Resultat (1)	(823)	(621,89)	(694)	(501,86)	(576)	(169,77)

Imports en milions de pessetes

(1) El resultat negatiu s'activa com a major inversió en el Túnel

De tot el que hem exposat i del quadre presentat es poden treure les següents conclusions:

- La Societat ha complert les prescripcions establertes en els Plecs de Clàusules generals i particulars en elaborar un PEF d'acord amb les especificacions obligatòries, el qual ha estat aprovat per l'autoritat competent.
- Durant els anys 1996 a 1998 s'han produït desviacions significatives entre el resultat negatiu previst en el PEF i el resultat negatiu real:
 - Els ingressos reals, llevat de l'any 1996, han estat per sota dels previstos.

- Les despeses d'exploració reals, que en l'any 1996 van estar per sobre de les previstes en 17,44 MPTA, en l'any 1997 i 1998 van estar per sota de forma significativa, arribant a desviacions d'un 15% per a l'any 1998.
- L'excedent d'exploració real ha estat en els 3 anys en xifres molt similars a les previstes, a causa de la compensació de la desviació negativa dels ingressos amb la desviació positiva de les despeses.
- Les despeses financeres netes reals s'han mantingut en xifres molt similars a les previstes en el PEF per als anys 1996 i 1997, mentre que en l'any 1998 ja es comença a produir una millora en la xifra real.
- Els resultats extraordinaris reals han estat positius en els 3 anys, i amb desviacions significatives respecte de les xifres previstes, que eren negatives. Principalment, hi ha influït la venda de les oficines del carrer Josep Tarradelles.
- Les amortitzacions s'han mantingut a un nivell molt estable en els 3 anys. Cal destacar la desviació en l'any 1998, ja que s'havia previst que la nova amortització dels elements substituïts tingués un efecte major en el Compte de pèrdues i guanys.
- Finalment, en el resultat és on s'observen les principals desviacions, ja des de l'any 1996. A causa de tots i cadascun dels efectes de la reestructuració que s'han vist en l'epígraf anterior, s'observa una disminució significativa en els resultats negatius, que està previst que afecti també els anys següents.

Per tant, es pot afirmar que, en línies generals, les previsions del PEF vigent s'han complert.

Tot i això, a causa de l'entrada en vigor, a partir de l'1 de gener de 1999, de l'adaptació del Pla general de comptabilitat a les societats concessionàries d'autopistes, túnels, ponts i altres vies de peatge, tal com s'explica en l'epígraf 2.4.2 d'aquest Informe, la Societat està obligada a actualitzar el PEF, per tal d'adequar-lo als nous criteris de comptabilització.

5.4. ALTRES DOCUMENTS DE CONTROL DE GESTIÓ

5.4.1. Introducció

L'avaluació dels mecanismes de control de gestió que utilitza la Societat són un bon indicatiu per a determinar el nivell d'eficàcia de l'empresa, i el nivell de control de la gestió duta a terme per la direcció d'aquesta. En l'epígraf 5.3. anterior, s'ha fet una anàlisi del PEF, com a instrument de planificació a llarg termini que elabora la Societat. Cal dir que, per a la seva concreció anual, necessita ser plasmat en una sèrie de documents de planificació i control a curt termini. Això és el que fa la Societat quan, a partir del PEF, elabora altres informes de caràcter anual (el Pla de gestió) i de caràcter mensual (l'informe mensual i l'informe d'exploració) mitjançant els quals es fa una definició més

concreta de les previsions incloses en el PEF, i es fa un seguiment de les desviacions produïdes entre el PEF, la concreció anual del PEF que és el pressupost anual, i les xifres reals.

A continuació incloem una explicació de cadascun d'aquests documents, que com es veurà en la seva anàlisi detallada, són una eina de control bàsica per a la Societat.

5.4.2. El Pla de gestió

El Pla de gestió s'elabora anualment i es presenta en el primer Consell d'Administració de l'any per a la seva aprovació. Conté els objectius generals a assolir durant l'any, i el Pla d'actuacions per a cadascuna de les àrees financera, explotació, informàtica i màrqueting. Inclou també el pressupost per l'any, i una comparació de les principals xifres previstes en el Pla de gestió i en el PEF vigent.

Així, el Pla de gestió és el primer document en què s'ajusten les xifres del PEF a les previsions més reals de l'exercici a iniciar. Per tant, es pot considerar el Pla de gestió com una eina de planificació general.

5.4.3. L'Informe d'explotació

L'informe d'explotació és mensual i es refereix a l'evolució dels principals indicadors de la marxa de l'activitat de la Societat, com són el trànsit, els serveis d'assistència, etc. Inclou un quadre comparatiu de la IMD per tots els mesos de l'any en curs comparat amb els de l'any anterior. També inclou estadístiques de trànsit en el període (intensitat del trànsit, dies de màxim i de mínim trànsit en el mes i en l'any, trànsit per categories de vehicles, trànsit per tipus de vies, trànsit per matrícules, etc.), de les modalitats de pagament (en efectiu, prepagament, targetes de crèdit, teletac, etc.), i de les vendes d'abonaments. Inclou també un quadre comparatiu del trànsit de l'any en curs i de l'any anterior, la situació del trànsit en les principals autopistes de peatge de Catalunya, en el túnel del Pimorent i en el total del sector a nivell nacional, i la seva variació respecte a l'inici de l'any. Per últim inclou un recull d'incidències en l'explotació (serveis d'assistència mecànica, accidents i reclamacions), un control dels errors en els abonaments (per il·legibles, encallats, etc.), i la plantilla del personal a la data de l'Informe.

En definitiva, la informació inclosa en aquest Informe és molt útil per al seguiment de l'evolució del trànsit, així com per al seguiment de l'explotació del Túnel pròpiament dita, atès que incorpora una sèrie d'indicadors d'eficiència com ara el nombre de reclamacions.

5.4.4. L'Informe mensual

L'informe mensual inclou una anàlisi d'inversions i una anàlisi dels resultats durant l'any fins a la data de l'Informe. Aquest Informe analitza les desviacions de les xifres previstes en el PEF, de les xifres previstes en el Pla de gestió i, per tant, pressupostades per a l'any, amb les xifres reals. És l'informe on es fa el seguiment mensual del grau de compliment i de les desviacions de les xifres pressupostades i, com a tal, resulta molt útil com a eina de seguiment i control de resultats i de desviacions. Un cop acabada la implantació del programa informàtic FICOS OPEN, aquest informe es processarà de forma automàtica.

5.4.5. Conclusió

Els documents de control de gestió emprats per la Societat, que han estat analitzats, resulten ser un bon instrument de control i seguiment de les actuacions per a la direcció. Així, sobre la base del PEF, com a eina de planificació a llarg termini, l'empresa es dota d'altres elements de control a curt termini (informes mensuals i anuals) que li permeten conèixer l'evolució de la seva activitat i el seu nivell d'eficàcia.

6. CONCLUSIONS

Al llarg d'aquest Informe s'han assenyalat les observacions que resulten pertinents sobre els aspectes financerocomptables, de control intern i de procediments, de legalitat i de caire pressupostari. Així mateix, s'han formulat les recomanacions necessàries per tal de corregir els defectes detectats.

1. Control financer:

Els comptes de Túnel del Cadí, SAC relatius a l'exercici 1997, expressen de forma raonable el patrimoni, la situació financera i els resultats obtinguts en aquell exercici. A més, els comptes comprenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats.

2. Control pressupostari:

Les liquidacions dels pressupostos d'explotació i de capital de l'exercici 1997 han estat correctament realitzades i presentades.

3. Control de la legalitat: Contractació

La contractació s'ha realitzat de forma correcta tant pel que fa als béns d'inversió com pel que fa als serveis. Tot i això, seria recomanable una millora en els aspectes formals en el procediment de contractació, sobretot pel que fa a l'elaboració d'un expedient on quedin recollits tots els documents referents a la contractació (ofertes, quadre comparatiu, informe justificatiu de l'adjudicació, contracte, etc.).

Pel que fa al manual de procediment existent, caldria que la Societat establís explícitament uns límits quantitius propis a partir dels quals fos necessari donar publicitat a la contractació, i que aquests s'aprovesin pel seu Consell d'Administració.

4. Control de la gestió:

De l'anàlisi portada a terme de la gestió de Túnel del Cadí, SAC durant el període 1996-1998 es desprenen les següents conclusions:

- La Societat ha realitzat un esforç per millorar la seva estructura administrativa i de direcció, a través de l'aprofitament dels efectes de sinergia derivats d'una gestió conjunta amb TABASA. Aquesta acció ha tingut el seu reflex en el compte de resultats, amb una disminució apreciable de les despeses de personal i de serveis generals.
- Aquesta disminució de les despeses d'explotació s'ha vist compensada per una baixa en els ingressos obtinguts respecte dels estimats per la Societat durant el període, derivada d'una menor intensitat del trànsit real respecte de la prevista, tot i l'increment experimentat per les tarifes. D'aquesta manera, el PEF ha pogut complir-se en línies generals.
- Tot i això, l'entrada en vigor, a partir de l'1 de gener de 1999, de l'adaptació del Pla general de comptabilitat a les societats concessionàries d'autopistes, túnels, ponts i altres vies de peatge, provocarà la necessitat d'una revisió del PEF actualment vigent.
- La Societat té establerts uns mecanismes de control i seguiment de la seva activitat que resulten ser unes eines molt útils per al control de la gestió.

7. TRÀMIT D'ALLEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, el present Informe de Fiscalització fou tramès a l'empresa Túnel del Cadí, SAC.

La resposta de l'empresa Túnel del Cadí, SAC, una vegada conegut l'Informe, és la que es reproduïx tot seguit:

Sindicatura de Comptes de Catalunya	
Número:	1563
Data:	23-7-99
Hora:	19:30
Registre d'entrada	
Passat per:	Sr. Petit
Data:	23-7-99
Núm. int.	33

SINDICATURA DE COMPTES
Sr. Jordi Petit Fontserè
Síndic de Comptes
Plaça de Catalunya, 20
08002-BARCELONA

Senyor,

Em plau justificar la recepció del projecte d'Informe 37/1997-D de l'empresa TÚNEL DEL CADÍ, S.A.C., referit a l'exercici 1997.

Tanmateix us manifesto que no tenim al·legacions a formular al seu contingut.

Ben atentament,

Joan Deu i Pañella
Director General

Barcelona, 21 de juliol de 1999

Inscrita en el Registre Mercantil de Barcelona Tom 20438, Foli 180, Full B-6990 N.I.F. A 08-223471